

ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

της Αττικής

Τεύχος 14 • Ιανουάριος - Απρίλιος 2014

6ο FORUM ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΥΘΗΡΑ
4-5 ΙΟΥΛΙΟΥ 2014

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ
Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ
ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

- ✓ Ένωση Δημάρχων Αττικής: Απολογισμός 2013 - Προγραμματισμός 2014
- ✓ Ημερίδα με θέμα: Ευρωπαίος πολίτης - Ευρωπαϊκή ιθαγένεια
- ✓ Δημήτρης Ευσταθιάδης: 40 χρόνια κοινωνικής προσφοράς
- ✓ Χρόνος εργασίας και αμοιβές στην Ελλάδα και στην Ε.Ε.

Περιεχόμενα

3. Ένωση Δημάρχων Αττικής:
Απολογισμός 2013 - Προγραμματισμός 2014
6. Παρέμβαση εναντίον της απαξίωσης του θεσμού
των ΟΤΑ και των αιρετών του
7. Ένας απολογισμός του «Καλλικράτη»
8. Κώδικας Δεοντολογίας Αιρετών ΟΤΑ
9. Ημερίδα με θέμα: Ευρωπαίος πολίτης - Ευρωπαϊκή ιθαγένεια
17. Περιφερειακά Συνέδρια στην Αττική
από το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
18. Χρόνος εργασίας και αμοιβές στην Ελλάδα και την Ε.Ε.
20. Μνήμη Πάρη Πασσά
21. Δημήτρης Ευσταθιάδης:
40 χρόνια κοινωνικής προσφοράς. Αποκλειστική συνέντευξη
25. Θεόδωρος Τούντας: Ο νέος Διευθυντής της ΠΕΔΑ
- 26 Θεόδωρος Γεωργάκης:
Αποτίμηση της εφαρμογής του προγράμματος «Καλλικράτης»
28. Νίκος Ταμπακίδης: Τα οικονομικά των ΟΤΑ
29. Καλές πρακτικές. e προβολή!
Μια πρωτοβουλία του Συνδέσμου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
30. Νομολογία: Αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για δαπάνες
πραγματοποίησης εκδηλώσεων
31. Βριλήσσια: Πόλη πρότυπο πράσινης ανάπτυξης
34. Φωτογραφικά στιγμιότυπα από το χορό της Ένωσης

ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Γιώργος Γεωργακόπουλος:
«Η αρπαγή της Ευρώπης»

Σημείωμα του εκδότη

Λίγο πριν τις εκλογές του Μαΐου, και οι υποψηφιότητες έχουν οριστικοποιηθεί.

Πρόκειται, ίσως, για τις πιο απρόβλεπτες Αυτοδιοικητικές εκλογές των τελευταίων χρόνων, ως προς τα κριτήρια που θα επικρατήσουν στην κρίση των πολιτών.

Και είναι φυσιολογικό αφού, η μεγάλη κρίση που πλήττει τη χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχει αλλάξει την ίδια την ψυχοσύνθεση των ψηφοφόρων. Τα συναισθήματα που τον κατακλύζουν, -οργή, αγανάκτηση, φόβος, προς ότι εκφράζει το πολιτικό σύστημα, αλλά και ελπίδα- είναι αδύνατο να προβλεφθεί το πως θα εκφραστούν στην κάλπη.

Και εκεί είναι που караδοκεί ο μεγάλος κίνδυνος: Τα πρόσωπα που θα επιλεγούν να μην είναι τα κατάλληλα να διαχειριστούν τις τύχες των τοπικών κοινωνιών για τα κρίσιμα επόμενα πέντε (5) χρόνια.

Δεν είναι εύκολο, αλλά ελπίζουμε ότι θα επικρατήσει η νηφαλιότητα, η καθαρή σκέψη, η αντικειμενική αξιολόγηση.

Η τριετής (κουτσουρεμένη) προηγούμενη θητεία δημάρχων και περιφερειάρχων, ήταν δύσκολη, όχι μόνο για τον απλό πολίτη, αλλά και την ίδια την Αυτοδιοίκηση.

Οι πρωτοφανείς περικοπές θεσμοθετημένων πόρων, οι νέες ρυθμίσεις και προσαρμογές που έφερε ο «Καλλικράτης», η ανασφάλεια και κοινωνική αναταραχή που υπήρξε (και υπάρχει) στον κλάδο των εργαζομένων της Τ.Α, είναι στοιχεία τα οποία θα πρέπει να βαρύνουν την κρίση των πολιτών για τις Δημοτικές Αρχές.

Από την άλλη πλευρά, βέβαια, είναι ξεκάθαρο ποιοι δήμαρχοι και περιφερειάρχες στάθηκαν όρθιοι μέσα σ' αυτή την πολύπλευρη κρίση.

Η επιλογή του «Καλλικράτη» να συμπίπτουν οι Αυτοδιοικητικές εκλογές με τις Ευρωεκλογές κάθε 5 χρόνια, ίσως δίνει μια διέξοδο στην έκφραση της λεγόμενης πολιτικής ψήφου (υπό την έννοια αυστηρά της κομματικής ψήφου), αφού είναι προφανές ότι κατά μείζονα λόγο, οι μεγάλες αποφάσεις για τα κυριότερα ζητήματα, έχουν περάσει πλέον από τα κράτη μέλη στα θεσμικά (και μη) όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επομένως είναι ιδιαίτερα κρίσιμο ποιοι Ευρωβουλευτές θα εκλεγούν και σε ποιο κόμμα του Ευρωκοινοβουλίου θα ενταχθούν. Αν και εκεί οι θέσεις τους είναι συγκεχυμένες, ως προς τις πολιτικές που θα ακολουθηθούν.

Στην Αυτοδιοίκηση τα πράγματα είναι πιο απλά. Την επόμενη πενταετία, οι Δήμοι θα πρέπει:

- Να αναπληρώσουν ταχύτατα με Δομές και Προγράμματα το Κοινωνικό Κράτος που καταρρέει.
- Να είναι έτοιμοι και «ώριμοι» να αντλήσουν κεφάλαιο από το ΕΣΠΑ II για έργα υποδομής, για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των Δημοτών τους.
- Να γίνουν σταδιακά οικονομικά αυτάρκεις, αφού είναι προφανές ότι η κάνουλα των κρατικών επιχορηγήσεων διαρκώς θα κλείνει.

Οι Περιφέρειες καλούνται να ξεπεράσουν τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σε κάθε βήμα τους, από τις αγκυλώσεις και παθογένειες του Κεντρικού Κράτους, ώστε να προχωρήσουν ταχύτατα σε έργα και προγράμματα που θα συμβάλλουν στην Ανάπτυξη και στην δημιουργία θέσεων εργασίας.

Στην κρίση λοιπόν των πολιτών είναι η αξιολόγηση προσώπων και προγραμμάτων. Ποιοι μπορούν με ρεαλισμό και σκληρή δουλειά να φανούν αντάξιοι των προσδοκιών τους.

Και εκεί πιστεύω ότι το παρελθόν του κάθε υποψηφίου, τόσο στην κοινωνική όσο και στην επαγγελματική του δραστηριότητα, μπορεί να δώσει τα εχέγγυα ή μη της πραγματοποίησης των εξαγγελιομένων.

Τώρα που οι κομματικές γραμμές έχουν ατονήσει, τουλάχιστον σ' ένα μεγάλο φάσμα του κομματικού τόξου, αφού τα κόμματα αναγκάστηκαν να προσαρμοσθούν στις απαιτήσεις των πολιτών για ακηδεμόνευτη Αυτοδιοίκηση, τώρα ίσως είναι πιο εύκολο να υπάρξει η πολυπόθητη και τόσο αναγκαία αξιολόγηση.

Η ηθική και η τιμιότητα, η επάρκεια και η αποτελεσματικότητα, η συνέπεια και η εργατικότητα, η εμπειρία και η στελέχωση, είναι ίσως τα κυριότερα από τα κριτήρια που θα πρέπει να πρυτανεύσουν.

Βέβαια ο δημότης, βομβαρδίζεται με πλήθος μηνυμάτων από τους υποψηφίους, -οι οποίοι μάλιστα υποστηρίζονται πολλές φορές από επικοινωνιολόγους- μηνύματα που αποπροσανατολίζουν την κρίση του από την αντικειμενική και ορθή επιλογή.

Όπως επίσης, δεν είναι λίγες οι φορές, που οι υποψήφιοι καταφέρονται εναντίων συναδέλφων τους, με ασύστολη λασπολογία, πιστεύοντας ότι θα κερδίσουν πόντους, εκμεταλλευόμενοι την εύλογη διάχυτη πλέον καχυποψία του κόσμου για ότι εκφράζει η έννοια «διαχείριση του δημοσίου χρήματος».

Παρ' όλα αυτά πιστεύουμε ότι τελικά (όχι πάντα), οι δημότες, με ένα μοναδικό αισθητήριο που τους διακατέχει, κρίνουν σωστά, απομονώνοντας τους «ψεύτικους» και τους «συκοφάντες». Ή έστω, ξεγελιούνται για λίγο.

Είναι αυτή η αμεσότητα του θεσμού που δίνει την δυνατότητα στους δημότες, να έχουν δική τους γνώμη για το ποιόν του κάθε υποψηφίου.

- Ποιος είναι γνήσιος εκφραστής της Αυτοδιοίκησης με απτά αποτελέσματα;
- Ποιος εκτελεί κομματική αποστολή;
- Ποιος χρησιμοποιεί την Αυτοδιοίκηση σαν σκαλοπάτι για προσωπική ανέλιξη;

Η Ένωση μας αναδημοσιεύει τον Κώδικα Δεοντολογίας που θα πρέπει να τηρούν οι υποψήφιοι της Αυτοδιοίκησης, προτρέποντας τους να τον τηρήσουν προς όφελος του θεσμού αλλά και τελικά των ιδίων από οιαδήποτε θέση και αν κληθούν να υπηρετήσουν τον θεσμό.

Το Δ.Σ της Ένωσης μας, εύχεται σε όλους τους υποψηφίους της Αυτοδιοίκησης, καλή επιτυχία και τους προτρέπει:

- Ειλικρίνεια προς τους Δημότες.
- Σεβασμός προς τους συνυποψηφίους.

Εκ μέρους του Δ.Σ.

Ο πρόεδρος

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ

Απολογισμός 2013 - Προγραμματισμός 2014

Η ομιλία του προέδρου κ. Παύλου Καμάρρα με την οποία ξεκίνησαν οι εργασίες της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Ένωσης Δημάρχων Αττικής που πραγματοποιήθηκε στις 10/02/2014 στην αίθουσα συνεδριάσεων της ΠΕΔΑ.

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Σας καλωσορίζουμε στην Ετήσια Γενική Συνέλευση της Ένωσης μας και σας ευχόμαστε μια χρονιά γεμάτη επιτυχίες και προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

Λίγα λόγια για τον απολογισμό του 2013 αλλά και τα προγραμματιζόμενα για το 2014.

Δυστυχώς και η χρονιά που πέρασε ήταν μια ακόμη δύσκολη χρονιά, όχι μόνο για τους συμπολίτες μας που δοκιμάζονται σκληρά από τα επώδυνα και πολλές φορές άδικα μέτρα της λεγόμενης δημοσιονομικής προσαρμογής, αλλά και ιδιαίτερα για το θεσμό της Αυτοδιοίκησης και τους αιρετούς της.

Η πίεση της κοινωνίας για ανάληψη, όλο και περισσότερων πρωτοβουλιών κοινωνικής αλληλεγγύης, σε συνάρτηση με την οικονομική στενότητα και τις

λειτουργικές αδυναμίες των Δήμων, λόγω των προβλημάτων του προσωπικού, οδηγούν τους αιρετούς της Τ.Α σε υπερβολικές πρωτοβουλίες.

Πρωτοβουλίες που βρίσκονται υπό τη δαμόκλεια σπάθη, αφενός ενός συστήματος γραφειοκρατικής και θεσμικής αγκύλωσης με τοποτηρητές του το Ε.Σ και τους Επιτρόπους του, αφετέρου μιας άγριας (θα έλεγα) και επιθετικής καχυποψίας των εισαγγελικών λειτουργιών, προϊόν της τρωθείσης αξιοπιστίας του συνόλου του πολιτικού κόσμου, συμπεριλαμβανομένων (δυστυχώς) των αιρετών της Αυτοδιοίκησης.

Υπό το καθεστώς αυτό, δεν ήταν λίγες οι φορές που συνάδελφοι διατελέσαντες και εν ενεργεία, ζήτησαν απεγνωσμένα την στήριξη της Ένωσης μας, αφού στην συντριπτική τους πλειοψηφία, άδικα και πολλές φορές πα-

ράλογα, βρέθηκαν στη δίνη απίστευτων διώξεων.

Πέραν αυτών, που πίσω τους κρύβεται και από ένα προσωπικό και οικογενειακό δράμα, η Ένωση προσπάθησε να υλοποιήσει τις δράσεις που είχαμε προγραμματίσει στην προηγούμενη Γενική μας Συνέλευση.

Ανασταλτικός παράγοντας και στην προσπάθεια αυτή βέβαια, το οικονομικό, που δυστυχώς παρά την καλή διάθεση της ΠΕΔΑ και του Προέδρου μας, δεν έγινε δυνατόν να τακτοποιηθεί.

Παρ' όλ αυτά κινούμενοι στους στόχους που είχαμε βάλει, διοργανώσαμε το 50 FORUM της Αυτοδιοίκησης στα Βίλλια, με θέμα την «Ανάπτυξη», με επιτυχία και εξαιρετικές εισηγήσεις και παρεμβάσεις.

Καθιερώσαμε ένα νέο θεσμό «Τα βραβεία της Αυτοδιοίκησης» με στό-

Το προεδρείο της συνέλευσης. Από αριστερά Α. Συρμάς, Κ. Μακρυνόρης, Θ. Γεωργιάκης, Π. Καμάρρας, Λ. Κασαγιάννης και Κ. Αναστόπουλος.

χο την εξάλειψη της Ισοπέδωσης και της νοοτροπίας «όλοι ίδιοι είναι», διοργανώνοντας την πρώτη μας εκδήλωση στο Δημοτικό Θέατρο Πεύκης, τιμώντας τον Αρχιεπίσκοπο, Δημοσιογράφους και Δημάρχους, που διακρίθηκαν. Ενώ από τις υπόλοιπες εκδηλώσεις που διοργανώσαμε θα αναφερθώ στην ετήσια χοροεσπερίδα μας, που μας δίνει κάθε χρόνο την δυνατότητα να βρισκόμαστε εκτός υποχρεώσεων και πρωτοκόλλου.

Σημαντική ήταν η νέα μας πρωτοβουλία, με την ίδρυση του Διεθνούς Γραφείου Δημάρχων, σε συνεργασία με το Υπ. Εσωτερικών και την ΕΕΤΑΑ, που όμως δεν θα έχει συνέχεια, αφού πλέον την λειτουργία αυτή ανέλαβε η ΚΕΔΕ.

Σε επίπεδο θεσμικό, πραγματοποιήσαμε συναντήσεις και παρεμβήκαμε για διάφορα θέματα, στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στον Υπουργό Εσωτερικών και σε άλλους θεσμικούς παράγοντες, καταθέτοντας προτάσεις για την καλύτερη λειτουργία του Θεσμού και του Έργου των Δημάρχων. Ενώ καίρια ήταν η αντίδραση μας σε όσες περιπτώσεις υποβιβάζεται ο αιρετός της Τ.Α από άστοχες παρεμβάσεις ή ενέργειες θεσμικών και μη, Οργάνων.

Θα ήθελα να τονίσω σαν εξαιρετική νέα μας πρωτοβουλία, τη συνεργασία που ξεκινήσαμε με το Γραφείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα ως και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, επιστέγασμα της οποίας, για την προηγούμενη χρονιά ήταν η επίσκεψη στις Βρυξέλλες και τα Όργανα της, ομάδας Δη-

μάρχων εν ενεργεία και διατελεσάντων. Η συνεργασία αυτή συνεχίζεται άσφρα και τη χρονιά αυτή.

Τέλος, εκδώσαμε δύο (2) τεύχη του περιοδικού μας «Ο Δήμαρχος της Αττικής», καλύπτοντας τις δράσεις μας αλλά και φιλοξενώντας άρθρα και εισηγήσεις τεχνοκρατών και ειδικών, ενώ ανταποκριθήκαμε σε παροχή πληροφοριών κυρίως σε συνταξιοδοτικά θέματα σε διατελέσαντες Δημάρχους απ όλη τη χώρα.

Για τη νέα χρονιά, προγραμματίσαμε ένα νέο σχέδιο δράσης, που έχει τα ίδια χαρακτηριστικά και φιλοσοφία με το προηγούμενο.

Είναι προφανές ότι για να υλοποιηθεί το πρόγραμμα του 2014, θα πρέπει να υπάρξει έμπρακτη (εκτός της ηθικής που υπάρχει) υποστήριξη, κυρίως των εν ενεργεία Δημάρχων. Βέβαια με δεδομένη την άριστη συνεργασία και θέληση του Προέδρου της ΠΕΔΑ και των μελών του Δ.Σ, ευελπιστούμε ότι θα τα καταφέρουμε.

Για το 2014 θα ξεχωρίζα την εκδήλωση για την Ιθαγένεια που έχει προγραμματισθεί για τις 17 Μαρτίου 2014 στην παλιά Βουλή, σε συνδιοργάνωση με την ΠΕΔΑ και τις ΣΟΕΣ, «Αμφικτυονία» και «Εύξεινη Πόλη» τις εκδηλώσεις που θα γίνουν σε Δήμους της Αττικής για τις Ευρωεκλογές σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το 6ο FORUM που θα κάνουμε (ίσως στα Κύθηρα), και τις πρωτοβουλίες μας, μετά το καλοκαίρι, για τον διάλογο για

την Συνταγματική Αναθεώρηση με συμμετοχή και Δημάρχων Ευρωπαϊκών Πόλεων.

Τομή στην πορεία της 5ετους ύπαρξης της Ένωσης, είναι η πρόταση μας για τροποποίηση του Καταστατικού μας και μετατροπή του σε « Ένωση Δημάρχων της Ελλάδας», με στόχο να αγκαλιάσουμε εν ενεργεία και διατελέσαντες Δημάρχους απ όλη την Ελλάδα, αφού δεν υπάρχει αντίστοιχος φορέας σε άλλες Περιφέρειες.

Ευχαριστώ όλα τα μέλη του ΔΣ για την άψογη συνεργασία μας, τον Πρόεδρο της ΠΕΔΑ κ. Ν. Σαράντη, την Κάλυ Αναγνωστοπούλου για την συγκινητική της προσπάθεια και όλο το προσωπικό της ΠΕΔΑ για την βοήθεια του.

Τέλος θα ήθελα να ευχηθώ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ σε όσους παρά τις δυσκολίες που προαναφέρθηκαν αλλά και όλοι γνωρίζουμε, θα επανεκτεθούν στη δοκιμασία της ψήφου στις επερχόμενες εκλογές.

Για μας διατελέσαντες και εν ενεργεία ΑΓΝΟΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ δεν υπάρχει. Επομένως η επιλογή είναι μία επιλογή συνειδητή και υπεύθυνη και ως εκ τούτου ιδιαίτερα σημαντική.

Μια ευχή που αφορά σε όλους και είχαμε υπογραμμίσει και σε παλαιότερες εκλογικές αναμετρήσεις.

Να επικρατήσουν ήπιοι τόνοι και αυτοσυγκράτηση στις αντιπαραθέσεις, διότι το αντίθετο η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ δεν το αντέχει, αλλά κυρίως γιατί η ΚΟΙΝΩΝΙΑ δεν το ανέχεται πλέον.

Το Πρόγραμμα Δράσης του 2014

Το Πρόγραμμα Δράσης της Ένωσης για το 2014, που εγκρίθηκε ομόφωνα στην Γενική Συνέλευση των μελών της είναι το εξής:

Α. Δραστηριότητες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί:

- Ο ετήσιος χορός της Ένωσης
- Ημερίδα για την Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια
- Συνεργασία με ΟΠΣΑ σε εκδήλωση επιμόρφωσης αιρετών
- Έκδοση νέου τεύχους του περιοδικού «Ο Δήμαρχος της Αττικής» (τεύχος 14)

Β. Δραστηριότητες δευτέρου εξαμήνου

- Εκδρομή της Ένωσης στην Κωνσταντινούπολη
- Διοργάνωση του 6ου Forum Αυτοδιοίκησης στα Κύθηρα
- Επίσκεψη σε ευρωπαϊκά όργανα (Στρασβούργο ή Λουξεμβούργο)
- Εκδήλωση για την συνταγματική

ΨΗΦΙΣΜΑ

Σήμερα, Δευτέρα 10 Φεβρουαρίου 2014 η Γενική Συνέλευση της ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ (που περιλαμβάνει τους εν ενεργεία και τους διατελέσαντες δημάρχους της Περιφέρειας Αττικής) αποφασίζει ομόφωνα:

- Χαιρετίζουμε την ανάληψη από τον Δήμο Πάφου Κύπρου του θεσμού ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ για το έτος 2017.
- Δηλώνουμε την στήριξή μας για την διάδοση όλων των δράσεων που ο αρμόδιος Οργανισμός ΠΑΦΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ 2017, πρόκειται να συμπεριλάβει στο πρόγραμμά του.
- Δηλώνουμε την αλληλεγγύη μας για τυχόν βοήθεια σε επίπεδο τεχνολογίας ή εμπειρίας από ανάλογες πολιτιστικές δράσεις.
- Εξουσιοδοτούμε τον πρώην Δήμαρχο Μαραθώνος, Σπύρο Ζαγάρη να μεταφέρει αυτό το ψήφισμα στον Δήμο Πάφου μαζί με τις θερμότερες ευχές μας για ευδόση του δύσκολου αυτού έργου, που θα προάγει τον πολιτισμό και τον αθλητισμό.

Ο Γενικός Γραμματέας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΚΡΥΝΟΡΗΣ

Ο Πρόεδρος
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ

αναθεώρησης (σε Αθήνα ή Θεσσαλονίκη)

- Συμμετοχή στο συνέδριο της ΚΕΔΕ (Θεσσαλονίκη)
- Συμμετοχή σε εκδηλώσεις που έχουν

προγραμματιστεί στην Αττική από την αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα.

- Έκδοση δύο ακόμη τευχών (τ. 15 και 16) του περιοδικού «Ο Δήμαρχος της Αττικής».

Το κόψιμο της πίτας

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης πραγματοποιήθηκε το καθιερωμένο κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης πίτας της Ένωσης για το 2014.

Ο πρόεδρος της ΠΕΔΑ κ. Νίκος Σαράντος ανάμεσα σε μέλη του ΔΣ της Ένωσης, έτοιμος να κόψει το πρώτο κομμάτι της πίτας.

Παρέμβαση εναντίον της απαξίωσης του Θεσμού των ΟΤΑ και των αιρετών του

Επιστολή στον Υπουργό Οικονομικών κ. Γιάννη Στουρνάρα

Στις 13 Μαρτίου 2014 το Δ.Σ. της Ένωσης Δημάρχων Αττικής έστειλε στον Υπουργό Οικονομικών κ. Γιάννη Στουρνάρα την παρακάτω επιστολή:

Θέμα: Λίστες εμπλοκής Δημάρχων

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Με αφορμή τις εκ νέου και για πολλοστή φορά «διαρροές» περί εμπλοκής Δημάρχων, σε λίστες «υπό εξέταση» και «ενδεχόμενα ύποπτων για αδικήματα», καταδικάζουμε απερίφραστα αυτή την απαράδεκτη, αντιδημοκρατική και αντιδεοντολογική μεθόδευση απαξίωσης του θεσμού της Τ.Α, καθώς και των αιρετών της, που επιχειρείται με τον τρόπο αυτό.

Η απροσδιόριστη και αόριστη αναφορά, σε ποινικά κολάσιμες πράξεις (διαρροές δήθεν από ανακριτικό υλικό) σε αριθμούς και όχι σε συγκεκριμένα πρόσωπα, με συγκεκριμένα στοιχεία αλλά μόνο με στοχευμένες και μά-

λιστα επιλεκτικές αναφορές «από πηγές», τροφοδοτεί αρνητικά εν όψει και των αυτοδιοικητικών εκλογών, τα ήδη φορτισμένα συναισθήματα των πολιτών κατά του πολιτικού κόσμου και κατ'επέκταση κατά των θεσμών της Δημοκρατίας που αυτοί υπηρετούν.

Πλήττει δηλαδή την ίδια την Δημοκρατία.

Καλούμε την Δικαιοσύνη και την Κυβέρνηση με τα Όργανα της, σε όλα τα επίπεδα.

1. Να δώσουν άμεσα στην δημοσιότητα ονόματα και ακριβή στοιχεία όσων εμπλέκονται σε παραβατικές συμπεριφορές.

Να δημοσιοποιηθούν τα παραπτώματα για τα οποία κατηγορούνται και να προχωρήσει η παραδειγματική τιμωρία όσων αποδειχθούν ένοχοι.

2. Να αναζητηθούν τα πρόσωπα, τα οποία από δόλο ή αμέλεια συμμετέχουν σε αυτό το «παιχνίδι», και να

τους αποδοθούν οι ευθύνες που τους αναλογούν.

Ζητάμε επίσης από τις ανεξάρτητες Ελεγκτικές Αρχές, να αρθούν στο ύψος του ρόλου, που τους έχει ανατεθεί και να λειτουργούν με υπευθυνότητα και σοβαρότητα.

Η τροφή η οποία δίδεται προς βορρά στην καθημερινότητα, που βιώνουν οι συμπολίτες μας γίνεται με σκοπό και δόλια, προφανώς προς αποπροσανατολισμό των πραγματικά ενόχων για την κατάσταση της χώρας μας. Αυτό δεν μπορεί να αφορά όσους συμπολίτες μας αιρετούς και μη προσφέρουν με πατριωτισμό και ανιδιοτέλεια στα Κοινά της χώρας μας.

**Ο Γενικός Γραμματέας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΚΡΥΝΟΡΗΣ**

**Ο Πρόεδρος
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ**

Μέλη της Ένωσης Δημάρχων Αττικής στη Γενική Συνέλευση της 10/02/2014

Ένας απολογισμός για τα τρία χρόνια του «Καλλικράτη» Κοινή εκδήλωση της Ένωσης Δημάρχων Αττικής και του Ο.Π.Σ.Α.

Η Ένωση Δημάρχων Αττικής και ο Όμιλος Προετοιμασίας Στελεχών Αυτοδιοίκησης (Ο.Π.Σ.Α.) ήταν οι συνδιοργανωτές του Σεμιναρίου με θέμα Η θέση της Κεντρικής Διοίκησης απέναντι στην Αυτοδιοίκηση μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης», που πραγματοποιήθηκε στην Ηλιούπολη, στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του ΟΠΕ, την Τετάρτη 9 Απριλίου 2014.

Εισηγητές του Σεμιναρίου ήταν ο Περιφερειάρχης και υποψήφιος Περιφερειάρχης Αττικής κ. Πάννης Σγουρός και ο δικηγόρος Νομικός Σύμβουλος ΚΕΔΕ κ. Πάνος Ζυγούρης.

Συντονιστής του Σεμιναρίου ήταν ο πρόεδρος του ΟΠΣΑ, πρώην δήμαρχος Ηλιούπολης κ. Θεόδωρος Γεωργάκης. Το Σεμινάριο χαιρέτησε ο πρόεδρος της Ένωσης Δημάρχων Αττικής, πρώην δήμαρχος αύλος Καμάρας. Πεύκης κ. Παύλος Καμάρας.

Στην μεστή περιεχομένου ομιλία του ο κ. Πάννης Σγουρός είπε ανάμεσα σε άλλα:

«Η θητεία που ολοκληρώνεται ήταν ίσως η δυσκολότερη που γνώρισε ποτέ η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Περικοπές στους πόρους που φτάνουν το 60% για τα λειτουργικά μας και το 90% για τις επενδύσεις, δεν υπήρξαν

ποτέ στο παρελθόν. Παράλληλα, πλήθος διατάξεων - όπως η διαθεσιμότητα των υπαλλήλων, οι οριζόντιες καταργήσεις υπηρεσιών και το Παρατηρητήριο Αυτοδιοίκησης- συμπληρώνουν το ζοφερό τοπίο και καταργούν στην πράξη κάθε έννοια συνταγματικά κατοχυρωμένης διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας. Και ταυτόχρονα, μέσα σε αυτό το κλίμα γενικευμένης και συντονισμένης απαξίωσης και αποδυνάμωσης της Αυτοδιοίκησης, επιχειρείται και μια μεθοδευμένη προσπάθεια συκοφάν-

νησης και στιγματισμού της ως δήθεν σπάταλης και διεφθαρμένης.

Η Αυτοδιοίκηση μόνο με γνώση, με οργάνωση και με συντονισμό των δράσεών της, θα μπορέσει να δώσει μια πειστική και αξιόπιστη απάντηση στην κρίση και στα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει».

Στη φωτογραφία, από αριστερά ο δικηγόρος Πάνος Ζυγούρης, ο πρόεδρος του ΟΠΣΑ Θεόδωρος Γεωργάκης, ο περιφερειάρχης Πάννης Σγουρός και ο πρώην αντινομάρχης Αθήνας Βασίλης Χριστόπουλος.

ΧΙΟΥΜΟΡ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ 2014

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ μεταξύ αιρετών των ΟΤΑ

Α. Γενικές αρχές

- Ο Κώδικας Δεοντολογίας αναφέρεται στον πολιτικό λόγο που εκφράζεται με ομιλίες, με δημοσιεύματα και με συζητήσεις, καθώς επίσης με μηνύματα, με εικόνες και συμπεριφορές, και ο οποίος κοινοποιείται με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσον.
- Αφορά στις παρατάξεις, στους υποψήφιους που αναμειγνύονται στα δρώμενα κατά την προ των εκλογών περίοδο για την ανάδειξη Αρχών Α/θμιας και Β/θμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Περιλαμβάνει γενικούς δεοντολογικούς και ειδικούς κανόνες οι οποίοι να διέπουν τη συμπεριφορά των παρατάξεων και των υποψηφίων, τόσο στην μεταξύ τους επικοινωνία, όσο και στη στάση τους απέναντι στο εκλογικό σώμα.
- Η εφαρμογή του αποβλέπει τόσο στη προστασία του πολίτη από υπερβολές που μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση, παραπλάνηση ή παρεμπόδιση στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, στην προστασία των αιρετών, αλλά και στη διαφύλαξη του κύρους του ίδιου του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Ο Κώδικας δεν μπορεί να καταργήσει το υφιστάμενο νομικό καθεστώς. Η ύπαρξη και η τήρησή του, ωστόσο, θα διευκολύνει την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

Β. Βασικές διατάξεις

- Ο πολιτικός λόγος οφείλει να είναι ειλικρινής, αληθινός και όχι παραπλανητικός.
  - Να είναι ευπρεπής χωρίς υβριστικές ή μειωτικές εκφράσεις και υπονοούμενα.
  - Να επιδιώκει να πείσει απευθυνόμενος στην λογική κρίση του πολίτη με απόψεις, επιχειρήματα και στοιχεία.
  - Να σέβεται την ανθρώπινη προσωπικότητα και να έχει ως αφετηρία την αδιαπραγμάτευτη παραδοχή ότι ο πολίτης έχει το δικαίωμα και την ικανότητα να σχηματίζει ελεύθερα τη γνώμη του και να κάνει τις επιλογές του.
  - Να εξασφαλίζει τη δυνατότητα ανάπτυξης και διεξαγωγής υπεύθυνου και ουσιαστικού δημόσιου διαλόγου, ο οποίος στηρίζεται σε τεκμηριωμένα στοιχεία, αριθμούς και γεγονότα ή πληροφορίες που παρέχουν τη δυνατότητα συγκρίσεων και δεν προκαλεί σύγχυση ή παραπληροφόρηση.
  - Οι απαντήσεις κάθε παράταξης για το σύνολο των ζητημάτων που απασχολούν την τοπική κοινωνία οφείλουν να δίνονται μέσω του προγράμματός της.
  - Κάθε παράταξη και κάθε υποψήφιος οφείλουν να παρουσιάζουν με σαφήνεια και πληρότητα τις θέσεις, τις στοχεύσεις και τις δεσμεύσεις τους, συνοδευόντάς τις με τα στοιχεία και τις γενικότερες προϋποθέσεις πάνω στις οποίες θα στηριχθεί η πραγμάτωσή τους.
  - Οι αντιπαράθεσεις μεταξύ παρατάξεων και υποψηφίων δεν θα πρέπει να οδηγούν, άμεσα ή έμμεσα, σε επικίνδυνες συμπεριφορές και πράξεις βίας.
  - Οι δημοτικές παρατάξεις και οι υποψήφιοι δεν εκμεταλλεύεται φόβους, ένστικτα και συναισθήματα των πολιτών.
  - Δεν αναφέρονται μειωτικά σε στοιχεία της προσωπικής και οικογενειακής ζωής, όταν αυτές δεν επιρραίζουν την άσκηση του λειτουργήματος του αιρετού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
  - Σε κάθε περίπτωση γίνεται σεβαστό το τεκμήριο της αθωότητας και κανείς δεν κατηγορείται ατεκμηρίωτα για πράξεις ή παραλείψεις, ούτε μετέρχεται αποσπασματική ή αόριστη επίκληση στοιχείων, καθώς και διάτωση υπερβολών και υπονοουμένων.
- Οι παρατάξεις και οι υποψήφιοι που παίρνουν μέρος στις εκλογές των ΟΤΑ οφείλουν επίσης:
- Να μην χρησιμοποιούν την εξουσία που τους εξασφαλίζει η τυχόν κατοχή θέσης στον δημόσιο τομέα για την κατάκτηση προβαδίσματος κατά τον προεκλογικό αγώνα. Αυτό βεβαίως και πρωτίστως πρέπει να αφορά και στους εν ενεργεία αιρετούς και ιδίως όσους κατέχουν τη δημοτική εξουσία.
  - Να μην δημιουργουν οποιαδήποτε μορφής περιβαλλοντική ρύπανση στη διάρκεια του προεκλογικού αγώνα και να διαφυλάσσουν την λειτουργία της πόλης και τους ρυθμούς της ζωής του πολίτη.
  - Οι Περιφερειακές και οι Δημοτικές Αρχές ως τοπικές εξουσίες, οφείλουν να παρέχουν ισότιμα, όπως προβλέπεται άλλωστε και από τη σχετική νομοθεσία, τη δυνατότητα σε όλες τις παρατάξεις και στους υποψηφίους να εκφέρουν τον πολιτικό τους λόγο.

Ευρωπαίος πολίτης - Ευρωπαϊκή ιθαγένεια

Στις 17 Μαρτίου 2014 πραγματοποιήθηκε, στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής, Ημερίδα με θέμα «Ευρωπαίος πολίτης – Ευρωπαϊκή ιθαγένεια», με διοργανωτές την Ένωση Δημάρχων Αττικής, την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ) και τους Ευρωπαϊκούς Ομίλους Εδαφικής Συνεργασίας «ΑΜΦΙΚΤΙΟΝΙΑ» και «ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ». Εισηγητές της Ημερίδας ήταν:

- Ο κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος, καθηγητής Ευρωπαϊκού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, με θέμα «Δικαιώματα και υποχρεώσεις του Ευρωπαίου πολίτη».
- Ο κ. Χάρης Παμπούκης, καθηγητής στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα «Ευρωπαϊκή ιθαγένεια. Τι είναι και σε τι χρησιμεύει».
- Ο κ. Δονάτος Παπαγιάννης, καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, με θέμα «Κινητικότητα των εργαζομένων στην Ε.Ε.»

Συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο δημοσιογράφος Γιάννης Πολίτης.

Την Ημερίδα παρακολούθησαν και χαιρέτησαν:

- Ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Γιάννης Μιχελάκης
- Ο Διευθυντής του γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα κ. Λεωνίδας Αντωνόπουλος.
- Ο Αναπληρωτής Διευθυντής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα κ. Άρης Πετρουλάκης.
- Ο Πρόεδρος της ΠΕΔΑ κ. Νικόλαος Σαράντος.
- Ο Πρόεδρος της Ένωσης Δημάρχων Αττικής κ. Παύλος Καμάρας.
- Ο Πρόεδρος του ΕΟΕΣ «ΑΜΦΙΚΤΙΟΝΙΑ» κ. Δημήτρης Αριανός και
- Ο Πρόεδρος του ΕΟΕΣ «ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ» κ. Σωτήρης Ντούρος.

Στις σελίδες που ακολουθούν δημοσιεύουμε τον χαιρετισμό του κ. Παύλου Καμάρα και αποσπάσματα των εισηγήσεων των καθηγητών Παναγιώτη Κανελλόπουλου και Δονάτου Παπαγιάννη.

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ

Για ένα ενιαίο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κοινωνικής Προστασίας

Χαιρετισμός του Προέδρου της Ένωσης Δημάρχων Αττικής στην Ημερίδα με θέμα «Ευρωπαίος πολίτης Ευρωπαϊκή ιθαγένεια»

Σας χαιρετώ εκ μέρους του Δ.Σ της Ένωσης Δημάρχων Αττικής και σας ευχαριστούμε για την παρουσία σας.

Η Ένωση μας, σε συνεργασία με την ΠΕΔΑ και τους Ευρωπαϊκούς Ομίλους Συνεργασίας «ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΙΑ» και «ΕΥΞΕΙΝΟ ΠΟΛΗ» και την υποστήριξη των Γραφείων της ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ και του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ, θέλησε με την εκδήλωση αυτή να συμβάλλει στον διάλογο που έχει έντονα ανοίξει, με στόχο την Ευρώπη των πολιτών. Αφού πάγια πλέον είναι η πεποίθηση στην πλειοψηφία των πολιτών της Ε.Ε ότι η Ευρώπη αυτή όπως έχει εξελιχθεί τείνει

να γίνει η Ευρώπη των αγορών και των τραπεζών, και απέχει πολύ από τα οράματα των ιδρυτών της.

Και τούτο παρά τα πολλά και μεγάλα κονδύλια που δαπανώνται για την κοινωνική συνοχή και την προώθηση της απασχόλησης.

Βέβαια τα 26 εκατομμύρια ανέργων στην Ευρώπη δίδουν το μέτρο των αποτελεσμάτων ή μάλλον της αναποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων πολιτικών.

Κοινή είναι η αίσθηση ότι ζούμε ένα πόλεμο των οικονομικών συμφερόντων και αγορών, πόλεμο στον οποίο τα θύματα ως παράπλευρες απώλειες, είναι οι πολίτες κυρίως των χωρών στις οποίες οι κυβερνήσεις δεν φρόντισαν να στήσουν ένα στέρεο κοινωνικό δίκτυ προστασίας για τους αδύναμους. Όπως π.χ στη χώρα μας που χτίστηκε ένα κοινωνικό κράτος με πηλίνα πόδια και που κατέρρευσε στην πρώτη κρίση.

Επιλέξαμε το θέμα των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του Ευρωπαίου πολίτη, της ιθαγένειας και της κινητικότητας, αφού η κοινωνικοοικονομική κρίση που πλήττει κυρίως την χώρα μας, αλλά και άλλες χώρες της Ε.Ε, έχει καταστήσει πιο πολύ παρά ποτέ επίκαιρο το θέμα της μετανάστευσης, αφού η ανεργία στη χώρα μας αγγίζει τρομακτικά νούμερα και κυρίως στους νέους.

Η ιθαγένεια του Ευρωπαίου πολίτη, που θεσπίστηκε στο Μάαστριχτ είναι προφανές ότι θα πρέπει να επαναπροσδιορισθεί.

Η καθιέρωση κριτηρίων οικονομικής σύγκλισης (3% του Μ.Ο της Ε.Ε το έλλειμμα και 60% το χρέος), δυστυχώς δεν συνοδεύτηκε από κριτήρια κοινωνικής σύγκλισης.

Ανέτρεξα στο Ευρωβαρόμετρο για να πάρω κάποια στοιχεία που αφορούν στα θέματα της εκδήλωσής μας.

Έτσι στην έρευνα που έγινε τον Μάιο του 2013, στην ερώτηση τι σημαίνει για εσάς προσωπικά η Ε.Ε οι απαντήσεις ήταν:

Κοντά στο 42% η «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ να ταξιδεύεις, να σπουδάξεις και να δουλεύεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Και κατά δεύτερο λόγο «το ΕΥΡΩ» σε ποσοστό 33%.

Ακολούθησαν άλλες απαντήσεις, όπως η Ειρήνη κλπ. Όμως η Οικονομική ευημερία και η Κοινωνική Προστασία ήταν στις τελευταίες θέσεις με 11% και 8% αντίστοιχα.

Αναμνηστική φωτογραφία στον προθάλαμο της παλιάς βουλής.

Από δεξιά ο Γ.Γ. της Ένωσης Κ. Μακρυνόρης, ο Αντιπρόεδρος Θ. Γεωργάκης, ο Καθηγητής Π. Κανελλόπουλος, ο Πρόεδρος της ΠΕΔΑ Ν. Σαράντος, ο Πρόεδρος της Ένωσης Π. Καμάρας και ο δημοσιογράφος Ν. Πολίτης.

Έτσι αναπόφευκτα σε ερώτημα πόσο Ευρωπαίος Πολίτης αισθάνεσαι, πρώτους έχουμε τους Γερμανούς με 58%, ακολουθούν οι Ολλανδοί με 56%, οι Βέλγοι με 54%, οι κάτοικοι του Λουξεμβούργου με 53% κλπ.

Χώρες δηλαδή που ήδη έχουν αυξημένη οικονομική ευημερία και στιβαρό κοινωνικό κράτος.

Ενώ στην Κύπρο με 51% και στην Ελλάδα με 41%, δηλώνουν πως αισθάνονται πιο πολύ πολίτες του εθνικού κράτους με το 51% των Ελλήνων να δηλώνουν ότι δεν έχουν ωφεληθεί από την Ε.Ε. Αυτό βέβαια είναι άδικο για την Ε.Ε, αφού έχει περάσει πακτωλός χρημάτων, σε 4 μάλιστα «πακέτα», από την χώρα μας, που βελτίωσαν το βιοτικό επίπεδο και τις υποδομές της χώρας.

Σε ερώτημα με ποιο τρόπο θα μπορούσε να ενισχυθεί το αίσθημα της Ευρωπαϊκής ιθαγένειας, οι περισσότεροι Ευρωπαίοι θεωρούν πως «ένα εναρμονισμένο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κοινωνικής προστασίας, θα ήταν το καλύτερο εργαλείο για την ενίσχυση του αισθήματος της Ευρωπαϊκής Ιθαγένειας» ακολουθούν το δικαίωμα εγκατάστασης κλπ.

Εάν αναλογισθεί κανείς ότι το θέμα της Κοινωνικής προστασίας, είναι

από τις αρμοδιότητες στις οποίες κυρίαρχα, είναι τα κράτη μέλη και όχι η ΕΕ, τότε ίσως δίδεται και η απάντηση στο θέμα των ανισορροπιών που δημιουργούνται στην μεγάλη Ευρωπαϊκή Οικογένεια. Αφού είναι προφανές ότι η οικονομική πολιτική έχει άμεσες επιπτώσεις, μεταξύ άλλων, στις εφαρμοζόμενες Κοινωνικές πολιτικές.

Συμπέρασμα αυτονόητο είναι ότι για να νιώσουν Ευρωπαίοι πολίτες όλοι οι πολίτες της Ε.Ε, θα πρέπει μαζί με την Οικονομική σύγκλιση, να υπάρχει και η Κοινωνική σύγκλιση.

Τουλάχιστον ως προς τα κατώτερα επίπεδα στοιχειώδους κοινωνικής μέριμνας από τα κράτη μέλη.

Ιδού λοιπόν η μεγάλη ευκαιρία για την χώρα μας. Τώρα που έχουμε την Προεδρία της Ε.Ε.

Δεν ξέρω εάν οι εταίροι μας είναι έτοιμοι να αποδεχθούν κάτι τέτοιο, όμως θα πρέπει να το τολμήσουμε.

Να υπάρξει ένα νέο Μάαστριχτ (2) ή μία νέα Νίκαια (2). Να υπάρξει η συνθήκη των Αθηνών. Όπου θα θεσπισθούν δείκτες για το Κοινωνικό Κράτος, που θα πρέπει να εξασφαλίζει το κάθε κράτος Μέλος στους πολίτες του.

Πχ όταν η ανεργία θα ξεφεύγει κατά μια ή δύο μονάδες από τον Μ.Ο της

Ε.Ε, θα πρέπει η ίδια η χώρα αλλά και η Ε.Ε να υποχρεούνται να εφαρμόσουν άμεσα πολιτικές, ώστε να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο και να υπάρξει σύγκλιση στο Μ.Ο της Ε.Ε. Όπως ακόμα και για τους ανέργους, να υπάρχει ένα μίνιμουμ κοινωνικό πακέτο στην υγεία, στην πρόνοια κλπ, ώστε να μην αφήνονται στο έλεος του Θεού ή στην φιλευσπλαχνία του κράτους.

Κατά τον τρόπο που υπάρχει επίκριση για την τήρηση των κανόνων δημοσιονομικής προσαρμογής κατά μείζονα λόγο, θα πρέπει να υπάρχει επίκριση για την κοινωνική προσαρμογή.

Έτσι θα αποκτήσει και ένα ουσιαστικό νόημα ο όρος Ιθαγένεια του Ευρωπαίου Πολίτη.

Και έτσι η κάθε Τρόικα και το κάθε ΔΝΤ, δεν θα μπορεί να κατεδαφίζει το όποιο κοινωνικό κράτος υπάρχει, στο όνομα της οικονομικής σύγκλισης, αφού θα δεσμεύεται από την Συνθήκη.

Φοβάμαι ότι εάν οι ηγέτες της Ε.Ε δεν προχωρήσουν σε τέτοια ριζοσπαστικά μέτρα, ο δρόμος για μία ενωμένη Ευρώπη όπως την ονειρευόμαστε, θα είναι εξαιρετικά μακρύς και δύσκολος και σε κάθε περίπτωση δεν θα αφορά στους λαούς των Κρατών Μελών.

Στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα της εκδήλωσης η χορωδία του Δήμου Αλίμου αποδίδει την «Ωδή στη χαρά», ύμνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ*

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις του Πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αποσπάσματα από την ομιλία του στην Ημερίδα με θέμα «Ευρωπαίος πολίτης Ευρωπαϊκή ιθαγένεια».

Θέλω να ευχαριστήσω τους διοργανωτές της παρούσης Ημερίδας για την Πρόσκλησή τους να είμαι ομιλητής σ' αυτήν και να τους συγχαρώ για την επιλογή του θέματος. Πράγματι, δεν θα μπορούσε να υπάρξει καλύτερη χρονική συγκυρία από την παρούσα για να μιλήσει κανείς για την ιθαγένεια της ΕΕ και τα δικαιώματα του Πολίτη αυτής.

Όπως είναι γνωστό σε δύο περίπου μήνες, μεταξύ 22 και 25 του ερχόμενου Μαΐου, για τη χώρα μας στις 25 Μαΐου, θα διεξαχθούν σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ εκλογές, οι λεγόμενες Ευρωεκλογές, εκλογές δηλαδή για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο είναι το μεγαλύτερο δημοκρατικά εκλεγμένο ανά πενταετία κοινοβούλιο του πλανήτη μας. Στις εκλογές αυτές, οι πολίτες της Ένωσης θα ασκήσουν ένα από τα σημαντικότερα δικαιώματά τους, που είναι το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Η ιθαγένεια της ΕΕ θεσπίστηκε για πρώτη φορά το 1992 με την υπογραφή της Συνθήκης του Μάαστριχτ, της Συνθήκης για την ΕΕ, που άρχισε να ισχύει από τον Νοέμβριο του 1993.

Επρόκειτο για μια μεγάλη καινοτομία στην πορεία της ευρωπαϊκής ενοποιητικής διαδικασίας, αφού με την εν λόγω Συνθήκη τα δώδεκα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών, τότε, Κοινοτήτων, έκαναν την μεγάλη υπέρβαση, ίδρυσαν την ΕΕ, και επεξέτειναν την μέχρι τότε εντός της ΕΟΚ υπάρχουσα συνεργασία τους, σε τομείς πέραν της οικονομίας, όπως σε θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας

(ΚΕΠΠΑ) και σε θέματα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων. Σύμφωνα με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, «θεσπίζεται ιθαγένεια της Ένωσης. Πολίτης της Ένωσης είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα ενός κράτους μέλους».

Συνεπώς, η ιθαγένεια της Ένωσης αναγνωρίζεται και απονέμεται αυτοδικαίως σε κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο, σύμφωνα με το δίκαιο του αντίστοιχου κράτους μέλους, έχει την ιθαγένεια αυτού.

Με άλλα λόγια, κάθε πρόσωπο που είναι πολίτης ενός κράτους μέλους της ΕΕ, ο Έλληνας, ο Βούλγαρος, ο Κροάτης, ο Ιταλός, ο Γάλλος, ο Σουηδός, ο Λιθουανός, ο Βέλγος, ο Κύπριος πολίτης, είναι πολίτης της ΕΕ, κατά τρόπο αυτόματο. Δεν χρειάζεται να τηρηθεί κάποια διαδικασία, όπως υποβολή αίτησης ή έγκριση κάποιου οργάνου για τη χορήγηση της Ιθαγένειας της Ένωσης. Όποιος είναι πολίτης κράτους μέλους της Ένωσης είναι και πολίτης της Ένωσης. Αν κάποιος δεν είναι πολίτης κράτους μέλους, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι πολίτης της ΕΕ.

Ως γνωστόν, η Ιθαγένεια είναι ο δεσμός ενός ατόμου με την Πολιτεία, στον λαό της οποίας ανήκει. Στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω ελλείψεως Πολιτείας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η χρησιμοποίηση του όρου γίνεται καταχρηστικά, πράγμα που εξηγείται από την ιδιάζουσα, στην παρούσα φάση, νομική φύση και τον χαρακτήρα της Ένωσης, που είναι μια υπερεθνική οντότητα που εν πάση περιπτώσει δεν είναι κράτος.

Κατ' ουσία, πρόκειται για μια εν δυνάμει και εν εξελίξει διαδικασία δημιουργίας μιας νέας πολιτειακής οντότητας, ομοσπονδιακής μορφής. Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για μια ιδιαίτερη μορφή ιθαγένειας, η οποία έχει παρεπό-

μενο και συμπληρωματικό χαρακτήρα.

Έχει παρεπόμενο χαρακτήρα, διότι αποτελεί αυτόματη συνέπεια της ιθαγένειας ενός κράτους μέλους, χωρίς την οποία δεν υφίσταται, ενώ στην περίπτωση της καθ' οιονδήποτε τρόπο απώλειας της πρώτης απόλλυται και η δεύτερη.

Έχει επίσης συμπληρωματικό χαρακτήρα, διότι, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 ΣΛΕΕ, η ιθαγένεια της Ένωσης προστίθεται και δεν αντικαθιστά την εθνική ιθαγένεια.

Η θέσπιση των διατάξεων της Συνθήκης του Μάαστριχτ περί ιθαγένειας της Ένωσης δεν έγινε δεκτή χωρίς αντιρρήσεις. Οι περισσότερες αντιρρήσεις εγέρθηκαν από την πλευρά του Βασιλείου της Δανίας και αποτέλεσαν τον σημαντικότερο λόγο για τον οποίο ο λαός της χώρας αυτής απέρριψε την επικύρωση της Συνθήκης του Μάαστριχτ στο πρώτο Δημοψήφισμα του 1992.

Είναι χαρακτηριστικό ότι για να διασκεδαστούν οι φόβοι και οι αντιρρήσεις κρατών μελών και πολιτών επί του θέματος προσαρτήθηκε στη Συνθήκη του Μάαστριχτ ειδική δήλωση στην οποία τονίζεται ότι: «το θέμα του εάν ένα άτομο έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους ρυθμίζεται αποκλειστικά και μόνο από τη νομοθεσία του ενδιαφερομένου κράτους μέλους».

Ειδικότερα όσον αφορά την Δανία, για

* Ο Κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος είναι ομότιμος καθηγητής του Δικαίου της ΕΕ στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, κάτοχος ευρωπαϊκής έδρας Jean Monnet

να διεξαχθεί το δεύτερο δημοψήφισμα, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων υιοθέτησαν, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Εδιμβούργου του Δεκεμβρίου 1992, απόφαση στην οποία ορίζεται ότι «Οι διατάξεις της Συνθήκης οι σχετικές με την ιθαγένεια της Ένωσης παρέχουν στους πολίτες των κρατών μελών επιπλέον δικαιώματα και προστασία, επ ουδενί όμως αντικαθιστούν την ιθαγένεια των κρατών μελών. Το αν ένα άτομο έχει την ιθαγένεια ενός κράτους μέλους κρίνεται αποκλειστικά βάσει της νομοθεσίας του οικείου κράτους».

Με βάση τα δύο αυτά κείμενα, οι Δανοί επικύρωσαν με δεύτερο Δημοψήφισμα τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, που άρχισε να ισχύει από την 1η Νοεμβρίου 1993, μαζί της και οι διατάξεις περί Ιθαγένειας της Ένωσης.

Με τις ρυθμίσεις αυτές, τα κράτη μέλη θέλησαν να κρατήσουν τα σχετικά με την χορήγηση και την αφαίρεση της ιθαγένειάς τους θέματα εντός της αποκλειστικής αρμοδιότητάς τους, ώστε ουδείς άλλος, εκτός από αυτά, να έχει αρμοδιότητα να νομοθετεί επ αυτών, αφού άπτονται, είναι αλήθεια, του σκληρού πυρήνα του κράτους έθνους.

Στην πραγματικότητα δεν κατάφεραν πολλά πράγματα, διότι, από την στιγμή που κάθε πολίτης κράτους μέ-

λους είναι και πολίτης της Ένωση έχει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε κάθε κράτος μέλος και ισότιμης μεταχείρισης σχεδόν σε όλα τα θέματα με τους πολίτες των άλλων κρατών μελών.

Ωστόσο, υπάρχουν κράτη μέλη τα οποία χορηγούν ή σκέφτονται να χορηγήσουν την ιθαγένειά τους με μεγάλη ευκολία σε πολίτες τρίτων χωρών. Από την στιγμή που ένας πολίτης τρίτης χώρας αποκτά με σχετική ευκολία, πολλές φορές έναντι ανταλλάγματος, την ιθαγένεια κράτους μέλους, τότε έχει όλα σχεδόν τα δικαιώματα που έχουν οι πολίτες κάθε άλλου κράτους μέλους, ακόμη και αυτών που χορηγούν την ιθαγένεια τους με μεγάλη δυσκολία και αυστηρότητα. Ουσιαστικά ο πολίτης αυτός γίνεται πολίτης κάθε κράτους μέλους της Ένωσης.

Το πρόβλημα αυτό έλαβε μεγάλες διαστάσεις πρόσφατα με αφορμή την Μάλτα, η νομοθεσία της οποίας χορηγεί την ιθαγένεια της Δημοκρατίας της Μάλτας σε κάθε πολίτη τρίτης χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτός θα κάνει εισαγωγή σημαντικού ποσού συναλλάγματος.

Το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα με τίτλο «Δεν έχει τιμή η ευρωπαϊκή ιθαγένεια» με το οποίο καλεί την Μάλτα και όλα τα ΚΜ, να μην εφαρ-

μόζουν τέτοιες μεθόδους απονομής της ιθαγένειας. Η ιθαγένεια της Ένωσης δεν πρέπει να πωλείται ή να αγοράζεται με οιοδήποτε τίμημα υποστηρίζουν οι ευρωβουλευτές με ψήφισμα που ενέκριναν στις 16 Ιανουαρίου τρέχοντος έτους. Τα μέλη του ΕΚ εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για τα σχέδια της Μάλτας να θέσει προς πώληση τη μαλτέζικη ιθαγένεια - που είναι και ευρωπαϊκή.

Το ψήφισμα αυτό εγκρίθηκε με 560 ψήφους υπέρ, 22 κατά και 44 αποχές.

Η εκποίηση της ιθαγένειας της ΕΕ υπονομεύει την αμοιβαία εμπιστοσύνη που αποτελεί τα θεμέλια της Ένωσης, επισημαίνει το ψήφισμα. Το Κοινοβούλιο ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δηλώσει ρητά εάν τα σχέδια αυτά σέβονται ή όχι το γράμμα και το πνεύμα των Συνθηκών, καθώς και τους κανόνες της ΕΕ περί μη εισαγωγής διακρίσεων. Για τους λόγους αυτούς, έχω την άποψη ότι θα ήταν ίσως καλύτερα να καθοριστεί με κοινή συμφωνία όλων των ΚΜ ένα μίνιμουμ προϋποθέσεων για την απόκτηση της ιθαγένειας κάθε κράτους μέλους.

Όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 2 ΣΛΕΕ, οι πολίτες της Ένωσης, έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες.

Τα δικαιώματα αυτά ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που ορίζονται από τις Συνθήκες και από τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους. Οι πολίτες της Ένωσης έχουν μεταξύ άλλων:

α) το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών,

β) το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθώς και στις δημοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας τους, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους,

γ) το δικαίωμα να απολαύουν στο έδαφος τρίτης χώρας, στην οποία δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος την υπηκοότητα του οποίου έχουν, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους - μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του κράτους αυτού,

δ) το δικαίωμα να αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το δικαίωμα να προσφεύγουν στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, καθώς και το δικαίωμα να απευθύνονται στα θεσμικά και στα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης σε μία από τις γλώσσες των Συνθηκών και να λαμβάνουν απάντηση στην ίδια γλώσσα, για θέματα σχετικά με την λειτουργία της Ένωσης.

ε) το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα της Ένωσης, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει η δευτερεύουσα νομοθεσία αυτής.

στ) το δικαίωμα στη Χρηστή Διοίκηση, (άρθρο 41 του Χάρτη ΘΛΕΕ), σύμφωνα με το οποίο κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεων του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης.

ζ) τέλος, πολύ σημαντικό δικαίωμα του Πολίτη της ΕΕ είναι το δικαίωμα της νομοθετικής πρωτοβουλίας πολιτών, σύμφωνα με το οποίο, Πολίτες της Ένωσης, εφόσον συγκεντρωθεί αριθμός τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου, υπήκοοι σημαντικού αριθμού κρατών μελών, μπορούν να λαμβάνουν την πρωτοβουλία να καλούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιο-

τήτων της, να υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις επί θεμάτων στα οποία οι εν λόγω πολίτες θεωρούν ότι απαιτείται νομική πράξη της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών.

Αυτά είναι τα κυριότερα δικαιώματα που έχει ο πολίτης της Ένωσης σύμφωνα με τις Συνθήκες της ΕΕ. Τα δικαιώματα αυτά κατοχυρώνονται και από το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, στα άρθρα 39-46.

Για το Δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών θα μας μιλήσει σε λίγο ο συνάδελφος καθηγητής κ. Δονάτος Παπαγιάννης. Εγώ θα αναφερθώ στα υπόλοιπα δικαιώματα με κύρια έμφαση στο Δικαίωμα «ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών», και στο δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Υποχρεώσεις του Πολίτη της Ένωσης

Εκτός όμως από τα δικαιώματα, ο πολίτης της ΕΕ έχει και υποχρεώσεις. Η πρώτη και κύρια υποχρέωση του πολίτη της ΕΕ είναι η συμμόρφωση του με τις επιταγές του Δικαίου της Ένωσης, πρωτογενούς και δευτερογενούς, το οποίο είναι δεσμευτικό για τα κράτη μέλη και του πολίτες της ΕΕ.

Ως προς το πρωτογενές δίκαιο, το δίκαιο των Συνθηκών, το Δικαστήριο της ΕΕ στην υπόθεση Van Genen Loos, από την δεκαετία του '60, έκρινε ότι η Συνθήκη της Ρώμης, ενώ είναι μια διεθνής συμφωνία, και επομένως γεννά δικαιώματα και υποχρεώσεις μόνο για τα συμβαλλόμενα κράτη, κατ' εξαίρεση, αυτή έχει και άμεσο αποτέλεσμα, δημιουργεί δηλαδή δικαιώματα και υποχρεώσεις στους πολίτες των κρατών μελών τα οποία οι τελευταίοι μπορούν να τα επικαλεστούν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και να ζητήσουν δικαστική προστασία. Με βάση τη νομολογία αυτή, οι πολίτες της Ένωσης βαρύνονται με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις Συνθήκες και τις βάσει αυτών εκδιδόμενες ενωσιακές πράξεις, δηλαδή κανονισμούς, οδηγίες, αποφάσεις,

Επομένως, οι πολίτες της ΕΕ υποχρεούνται να σέβονται τις διατάξεις της

Συνθήκης, λόγου χάριν, για τον ανόθευτο ανταγωνισμό, υποχρεούνται να μην προβαίνουν σε συμπράξεις επιχειρήσεων (καρτέλ) ή να μην κάνουν καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης επιχείρησης, που νοθεύουν τον ανταγωνισμό. Σε αντίθετη περίπτωση, η Επιτροπή έχει την εξουσία να τους επιβάλει τα προβλεπόμενα πρόστιμα.

Με βάση τις διατάξεις της Συνθήκης για την καταπολέμηση της απάτης και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, οι πολίτες οφείλουν να σέβονται τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και να μην προβαίνουν σε απάτες σε βάρος αυτών.

Οι πολίτες επίσης οφείλουν να τηρούν τις υποχρεώσεις τους που προκύπτουν από την δευτερεύουσα ενωσιακή νομοθεσία. Και τούτο διότι, οι κανονισμοί είναι πράξεις γενικής ισχύος, είναι δεσμευτικοί ως προς όλα τα μέρη και ισχύουν άμεσα σε κάθε κράτος μέλος, άρα γεννούν υποχρεώσεις και για τους πολίτες, οι δε αποφάσεις είναι δεσμευτικές ως προς τους αποδέκτες τους, που συνήθως είναι ιδιώτες, πολίτες της ΕΕ.

Σχετικά με τις Οδηγίες, το θέμα αλάζει λίγο, διότι οι οδηγίες, οι οποίες απευθύνονται μόνο σε ΚΜ, στην φυσιολογική τους εξέλιξη, ισχύουν εντός της εθνικής έννομης τάξης με την μορφή του εθνικού νομοθετήματος που το κάθε κράτος μέλος επιλέγει για την μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Όταν οι οδηγίες δεν μεταφερθούν έγκαιρα εντός της εθνικής έννομης τάξης, τότε είναι υποχρεωτικές και για τα ΚΜ και για τους πολίτες της ΕΕ, και αυτό το γνωρίζουν πολύ καλά και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης από την περίπτωση του Δήμου Χανίων στην υπόθεση Κουρουπιτός Ι και ΙΙ.

Η αναγνώριση της ιθαγένειας της Ένωσης και η απονομή αυτής σε κάθε πολίτη των κρατών μελών αποτελεί μεγάλη κατάκτηση για τους ευρωπαίους πολίτες. Οι πολίτες της ΕΕ έχουν πολύ σημαντικά δικαιώματα, κατ' αρχάς είναι αυτοί για τους οποίους διεξάγεται τα τελευταία 60 χρόνια η ευρωπαϊκή ενοποιητική προσπάθεια, για την δημιουργία μιας Ευρώπης ενωμένης, ειρηνικής, ευημερούσας και αλληλέγγυας.

ΔΟΝΑΤΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Κινητικότητα των εργαζομένων στην Ε.Ε.

**Αποσπάσματα από
την ομιλία του στην Ημερίδα
«Ευρωπαίος πολίτης
Ευρωπαϊκή ιθαγένεια».**

Συνεκτιμώντας τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ο τελευταίος των ομιλητών και σε μια ύστατη προσπάθεια να μειώσω την έκταση των πιθανών ζημιών, επιτρέψτε μου να περάσω κατευθείαν στο θέμα μου, αφού ευχαριστήσω τόσο τους οργανωτές τούτης της εκδήλωσης για την τιμή που μου έκαναν να με καλέσουν, όσο και εσάς που θα με ανεχτείτε.

Η ελεύθερη διακίνηση των προσώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτέλεσε το αγγλίσμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Τόνωσε το αίσθημα του «ανήκειν» σε μια ομάδα του ευρωπαϊκού πολίτη. Διευκόλυνε τις μετακινήσεις, αντάμωσε ανθρώπους και τελικά δικαίωσε τον Ζαν Μονέ, όταν έλεγε ότι «Δεν δημιουργούμε συμμαχίες κρατών, ενώνουμε ανθρώπους». Τον δικαίωσε όμως και όταν έλεγε πως ό,τι θα επιχειρήσουμε στην Ευρώπη δεν θα το κάνουμε με μίας, αλλά βήμα βήμα. Βλέποντας και κάνοντας. Γιατί μόνο έτσι θα είμαστε πιο σίγουροι και ποιο αποτελεσματικοί σ' αυτήν την αργόσυρτη πο-

ρεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Τόσο απλό και γι αυτό τόσο σοφό.

Ξεκινήσαμε με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων ως πρώτο βήμα. Γιατί με τους εργαζόμενους μόνο; Γιατί μόνο ο εργαζόμενος αποτελεί συντελεστή της παραγωγής και ως πρώτο βήμα η τότε ΕΟΚ επιχείρησε τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς δηλ. μιας αγοράς εντός της οποίας οι συντελεστές της παραγωγής δηλ. οι εργαζόμενοι, τα εμπορεύματα, οι υπηρεσίες και τα κεφάλαια θα κυκλοφορούν ελεύθερα, θα ανταγωνίζονται ελεύθερα έτσι ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο αποτέλεσμα για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του ευρωπαίου πολίτη.

Αυτή είναι η βασική φιλοσοφία για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, ενώ βασική νομική αρχή που τη διέπει, είναι η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας σε ότι αφορά την απασχόληση, την αμοιβή και τους άλλους όρους εργασίας. Η αρχή αυτή είναι η magna Charta της κοινής αγοράς ή όπως τη λέμε σήμερα της εσωτερικής αγοράς. Εάν κάποιος εργαζόμενος μεταβεί σε μια άλλη χώρα μέλος, πρέπει να αντιμετωπιστεί εκεί σε ότι αφορά τους όρους και τις συνθήκες εργασίας ακριβώς όπως η συγκεκριμένη χώρα μέλος αντιμετωπίζει τους δικούς της ερ-

γαζόμενους. Η απαγόρευση δεν καταλαμβάνει μόνο τις άμεσες αλλά και τις έμμεσες, τις καλυμμένες διακρίσεις που βασίζονται για παράδειγμα στο στοιχείο της κατοικίας ή της λήψης πτυχίου ή της γλώσσας.

Η βασική αυτή αρχή μεταλλάχθηκε στην πορεία από μια θαρρητή νομολογία του ΔΕΕ σε υποχρέωση ίσης μεταχείρισης του ημεδαπού και του ενωσιακού εργαζόμενου, κάτι που μεταφράζεται στα ελληνικά ως υποχρέωση ίσης μεταχείρισης των ίσων αλλά και διαφορετική μεταχείριση των διαφορετικών!! (...δεν είμαι σίγουρος αν στην Ελλάδα κατανοούμε κατ' αυτόν τον τρόπο την αρχή αλλά αυτό δεν είναι του παρόντος).

Η βασική ρύθμιση για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων θα ήταν ημιτελής, αν ο εργαζόμενος, μετακινούμενος σε μια άλλη χώρα μέλος δεν μπορούσε να συνυπολογίσει τα ασφαλιστικά του δικαιώματα και τους χρόνους ασφάλισης που διήνυσε στη χώρα προέλευσης. Ο σχετικός Κανονισμός έλυσε και αυτό το θέμα έτσι ώστε ο ενωσιακός εργαζόμενος, μετακινούμενος να μη χάνει ούτε μια μέρα ασφάλισης.

Το κρισιμότερο πρόβλημα που μας ταλάνισε όμως σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων ήταν και ίσως είναι ακόμα, το πρόβλημα της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων των εργαζομένων που κτήθηκαν στη χώρα προέλευσης και ιδίως

στην αναγνώριση των πανεπιστημιακών διπλωμάτων. Με σχετική Οδηγία λύθηκε και το συγκεκριμένο θέμα, αφού τα κράτη μέλη υποχρεώνονται κατά βάση να αναγνωρίζουν τα πτυχία που κτήθηκαν σε μια άλλη χώρα κατά τρόπο αυτόματο. Το κράτος υποδοχής πάντως μπορεί, αν το κρίνει απαραίτητο, να υποχρεώσει τον πτυχιούχο σε συμπληρωματική εκπαίδευση ή συμπληρωματική πρακτική άσκηση.

Αν είχαμε χρόνο θα μπορούσα να σας διηγηθώ απίστευτες ιστορίες αντίστασης της ελληνικής πολιτείας να μη εφαρμόσει την εν λόγω Οδηγία, αλλά μπροστά στην απειλή επιβολής αυστηρότατης χρηματικής ποινής, η ελληνική αντίσταση κατέρρευσε και ευελπιστώ ότι η ελληνική πολιτεία θα συμμορφώνεται πλέον στις ενωσιακές επιταγές, γιατί δυστυχώς, φίλες και φίλοι, η ένταξη σε μια ομάδα δεν αποτελεί μονάχα πηγή άντλησης δικαιωμάτων, αλλά και πηγή υποβολής σε υποχρεώσεις, κάτι που φαίνεται να το αγνοούμε σε τούτον τον τόπο.

Το δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία, που αναγνωρίζεται πλέον από τη νομολογία του ΔΕΕ ως θεμελιώδες δικαίωμα, μπορεί για λόγους προστασίας της δημόσιας τάξης, της δημόσιας ασφάλειας και της δημόσιας υγείας να υποστεί περιορισμούς, ενώ εξαιρείται από την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων η απασχόληση στη Δημόσια Διοίκηση των κρατών μελών. Το Δικαστήριο όμως ερμήνευσε συσταλτικά την έννοια της Δημόσιας Διοίκησης και δέχθηκε ότι η απαγόρευση ισχύει μόνο για εκείνες τις θέσεις εργασίας στη Δημόσια Διοίκηση από τις οποίες ασκείται δημόσια εξουσία με στόχο την προστασία του γενικού συμφέροντος. Πάντως στην έννοια της Δημόσιας Διοίκησης δεν συμπεριλαμβάνονται οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες, η παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος αλλά και η εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες.

Η ελεύθερη κυκλοφορία επεκτάθηκε μετά το 1992 και στους μη εργαζόμενους δηλ. στους συνταξιούχους, τους ανέργους και τους φοιτητές, υπό την προϋπόθεση όμως ότι διαθέτουν ασφάλιση εναντίον της ασθένειας και επαρ-

κείς πόρους για να ζήσουν στη χώρα υποδοχής, έτσι ώστε να μη επιβαρύνουν το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της χώρας υποδοχής.

Μετά από τις εξελίξεις αυτές, σήμερα δεν μιλάμε για ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων αλλά για ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των πολιτών της ΕΕ, αφού όλοι οι πολίτες της ΕΕ μπορούμε άνετα και χωρίς γραφειοκρατικές δυσκολίες να μετακινηθούμε και διαμείνουμε σε όποια χώρα μέλος της Ένωσης θέλουμε και σας θυμίζω ότι τώρα πια είμαστε μετά την ένταξη και της Κροατίας 28 συνολικά.

Θα ρωτηθεί κανείς: ούτως εχόντων των πραγμάτων ολοκληρώθηκε η ελεύθερη διακίνηση. Η απάντηση είναι όχι, αν στα μεταξύ μας σύνορα διεξάγουμε ελέγχους. Ελεύθερη κυκλοφορία με έλεγχο όμως κατά τη διάβαση των εσωτερικών μας συνόρων είναι μεσοβέζικη, είναι ελαττωματική. Αυτήν την ατέλεια προσπάθησαν κάποτε να εξαλείψουν κάποια κράτη μέλη της Ένωσης υπογράφοντας τις πολύ γνωστές συμφωνίες Schengen με τις οποίες συμφώνησαν να καταργήσουν τους ελέγχους κατά τη διάβαση των εσωτερικών συνόρων και να τους μεταφέρουν στα εξωτερικά σύνορα. Σήμερα μετά την ένταξη των Συμφωνιών στο ενωσιακό δίκαιο οι σχετικές ρυθμίσεις δεσμεύουν κατά κανόνα όλα τα κράτη μέλη πλην του Η.Β., της Ιρλανδίας και μερικώς της Δανίας. Η διάβαση των εσωτερικών συνόρων είναι πλήρως ελεύθερη από οποιοδήποτε σημείο χωρίς κανέναν απολύ-

τως έλεγχο, ο οποίος τώρα μεταφέρεται στα εξωτερικά σύνορα του χώρου, τα οποία κανένας δεν μπορεί να διαβεί χωρίς να υποστεί έλεγχο διαβατηρίου.

Τι σημαίνει αυτό σε λιανά ελληνικά; Σημαίνει απλά ότι όποιος διαβεί τα εξωτερικά σύνορα και μπει στο χώρο Σένγκεν όπως από συνήθεια πια λέμε, κυκλοφορεί περαιτέρω ελεύθερα χωρίς κανέναν έλεγχο. Η συνέπεια της ρύθμισης ολοκληρώνει πραγματικά την έννοια του χώρου και αποτελεί τεράστιο βήμα στην πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Αποτελεί γιγαντιαία κατάκτηση. Ταυτόχρονα όμως και μέγιστη υποχρέωση των κρατών μελών που έχουν εξωτερικά σύνορα με τρίτες χώρες να φυλάξουν αποτελεσματικά τα εξωτερικά τους σύνορα, γιατί τώρα δεν ενεργούν μόνο για το δικό τους εθνικό συμφέρον αλλά ταυτόχρονα ενεργούν και ως αντίκλητοι των υπολοίπων κρατών μελών.

Στο σημείο αυτό σας καλώ σε έναν επίκαιρο και κρίσιμο συλλογισμό για την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και για την ελληνική πατρίδα: ο πολίτης τρίτων χωρών που εισέρχεται παράνομα στο χώρο της ΕΕ δεν είναι μονάχα οικονομικός μετανάστης. Μπορεί να είναι και πολιτικός πρόσφυγας, για τον οποίο όλα τα δημοκρατικά κράτη του πλανήτη γη, έχουμε δεσμευτεί στα πλαίσια της σύμβασης της Γενεύης να του παρέχουμε προστασία, μια θέση στον ήλιο για τους αγώνες του υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας. Σε επίπεδο Ένωσης υλοποιήσαμε αυτή μας την υποχρέωση ως δη-

μοκρατικά κράτη με ένα Κανονισμό, όπου, ως έσχατη λύση δεχθήκαμε ότι, αφού μόνο μια χώρα πρέπει να εξετάζει το αίτημα ασύλου, τότε, αν αυτή δεν μπορεί να βρεθεί με βάση μια σειρά από κριτήρια που θέτει ο Κανονισμός, τότε αυτή η χώρα θα είναι η χώρα της πρώτης εισόδου του πρόσφυγα.

Στην Ελλάδα της υπερβολής και του λαϊκισμού καταδικάσαμε τη ρύθμιση και περίπου χαρακτηρίσαμε δουλοπρεπή την κυβέρνηση που προσυπέγραψε τη ρύθμιση. Καθόλου όμως δεν προβληματιστήκαμε για το αν μπορεί να υπάρξει κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα των κρατών μελών χωρίς αυτή τη ρύθμιση. Γιατί είναι ατονόητο ότι χωρίς αυτή τη ρύθμιση κα-

μία χώρα που έχει εξωτερικά σύνορα με τρίτες χώρες δεν θα είχε λόγο να τα φυλάξει αποτελεσματικά. Πρέπει επιτέλους να αποφασίσουμε αν θέλουμε πραγματικά ελεύθερη κυκλοφορία ή μας συμφέρει να γυρίσουμε στην εθνική μας απομόνωση και τον εθνικό μας εγωισμό. Ήδη χώρες με δηλωμένο τον ευρωσκεπτισμό τους όπως για παράδειγμα το Η.Β. επιδιώκουν περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας και για αυτούς ακόμα τους πολίτες της ΕΕ. Είναι για μας καλό μια τέτοια εξέλιξη; Απαντώ απερίφραστα όχι. Αν αρχίσει το πουλόβερ να ξεφτίζει τότε η διάλυσή του θα έρθει πολύ γρήγορα.

Φίλες και φίλοι

Κατακτήσαμε την ευρωπαϊκή κα-

τανόηση βήμα βήμα εδώ και 60 χρόνια σκληρής και επίπονης προσπάθειας. Καταστήσαμε την έννοια του πολέμου αδιανόητη μεταξύ μας. Θωρακίσαμε το κράτος δικαίου και ενισχύσαμε τις δημοκρατίες μας. Αναδείξαμε το νομικό μας πολιτισμό στην κορυφή του κόσμου. Αυτή την επίπονη προσπάθεια πρέπει να τη συνεχίσουμε. Είμαστε καταδικασμένοι να πάμε μπροστά, να συνεχίσουμε μαζί, σεβόμενοι τις ιδιομορφίες μας. *Unity in diversity*. Αν γυρίσουμε πίσω στην αναρρίπιση των εθνικών εγωισμών και την προβολή των εθνικών μικροσυμφερόντων οι διαστάσεις της ήττας θα είναι ασύλληπτες.

Σας χρωστάω

ένα από καρδιάς ευχαριστώ.

Περιφερειακά Συνέδρια στην Αττική από το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

του Λεωνίδα Αντωνακόπουλου*

Από το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, σε συνεργασία με την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, διοργανώθηκε σειρά Περιφερειακών Συνεδρίων στην περιφέρεια Αττικής.

Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνονταν στον ετήσιο προγραμματισμό ενημερωτικών εκδηλώσεων για το 2014 της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και αποσκοπούν στη δημιουργία ενός διαύλου επικοινωνίας με τους πολίτες και τους φορείς της περιφέρειας, ώστε να τους φέρει σε απευθείας επαφή και διάλογο με τους εκλεγμένους εκπροσώπους τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τους Ευρωβουλευτές, καθώς και με στελέχη της ΕΕ.

Στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων περιλαμβάνονταν η πραγματοποίηση Ημερίδων με θέμα *Ανεργία των Νέων: Βελτιώνοντας το Παρόν, διασφαλίζοντας το Μέλλον*, στην Κηφισιά, (την Παρασκευή 21 Μαρτίου 2014) στο Περιστέρι, (το Σάββατο 22 Μαρτίου 2014), στην Παιανία, (την Παρασκευή 4 Απριλίου 2014), στην Ηλιούπολη (το Σάββατο 5 Απριλίου 2014)

Στις ημερίδες μίλησαν Ευρωβουλευτές, στελέχη της ΕΕ, καθώς και νέοι που δραστηριοποιούνται σε νεοφυείς επιχειρήσεις (startups), ιδιαίτερα στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας. Είχαν προσκληθεί επίσης εκπρόσωποι Φορέων, Επαγγελματικών Ενώσεων, ΜΚΟ και Ενώσεις Πολιτών που δραστηριοποιούνται στην οικονομική και κοινωνική ζωή της πόλης των δήμων στους οποίους πραγματοποιήθηκαν και της ευρύτερης περιοχής. Οι εκδηλώσεις ήταν ανοιχτές στο κοινό.

* Ο Λεωνίδας Αντωνακόπουλος είναι επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα.

Ο χρόνος εργασίας και οι αμοιβές στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Επιβάλλεται η αποκατάσταση της υπερηφάνειας του Έλληνα εργαζόμενου

Τα τελευταία χρόνια, η κοινή γνώμη των Ευρωπαίων εταίρων μας βομβαρδίζεται από δημοσιεύματα και δηλώσεις ανευθυνο-υπεύθυνων παραγόντων, στις οποίες, ούτε λίγο ούτε πολύ, οι Έλληνες εργαζόμενοι ταυτίζονται με τους τεμπέληδες που ζουν σαν παράσιτα σε βάρος των λοιπών ευρωπαίων πολιτών.

Είναι μία αίσθηση διάχυτη, που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές, αλλά και οι εργαζόμενοι, που φοιτούν ή εργάζονται σε χώρες της Ε.Ε. Μια εικόνα θλιβερή, προσβλητική αλλά και άδικη για την συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων εργαζομένων.

Γενικεύοντας κατακριτέες συμπεριφορές μερίδας δημοσίων υπαλλήλων, σε συνάρτηση με το αναποτελεσματικό και αντιπαραγωγικό κράτος, οι Έλληνες εργαζόμενοι παραδίδονται στη χλεύη των Ευρωπαίων πολιτών.

Δημοσιεύοντας τον πίνακα της Eurostat με τον χρόνο απασχόλησης των εργαζομένων στις χώρες μέλη της Ε.Ε, η Ένωση μας απαιτεί από τους Ευρωβουλευτές που θα αναδειχθούν στις προσεχείς εκλογές, να ξεκινήσουν σταυροφορία ενημέρωσης των ευρωπαίων πολιτών.

Για να ολοκληρωθεί η εικόνα της μειονεκτικής θέσης των εργαζομένων της χώρας μας έναντι αυτής των ανεπτυγμένων χωρών της Ε.Ε., δημοσιεύουμε πίνακα με τον βασικό μισθό στις χώρες μέλη της Ε.Ε., από τον οποίο προκύπτει ότι ο βασικός μισθός στη χώρα μας είναι πλέον κάτω από το 50% του αντίστοιχου χωρών όπως η Γαλλία, το Βέλγιο, η Ολλανδία και η Ιρλανδία.

Μαζί με την προσπάθεια βελτίωσης αυτών των μεγεθών και ανόρθωσης του κύρους της χώρας μας στον οικονομικό τομέα, επιβάλλεται η επανόρθωση αυτής της στρεβλής και συκοφαντικής εικόνας που πλήττει την αξιοπρέπεια και την υπερηφάνεια των Ελλήνων εργαζομένων. Μιας εικόνας για την οποία οι πολιτικοί μας φέρουν ακέραια την ευθύνη, ακόμα και στον τομέα της Επικοινωνίας και της Πληροφόρησης.

Πίνακας Ι.

Μέσος ετήσιος χρόνος εργασίας στην Ελλάδα και την Ε.Ε. (2012)

	Χώρα	Χρόνος εργασίας
1.	Γαλλία	1.573,5 ώρες
2.	Δανία	1.642,8 »
3.	Γερμανία	1.658,8 »
4.	Ιταλία	1.679,6 »
5.	Σουηδία	1.686,0 »
6.	Ολλανδία	1.699,0 »
7.	Αγγλία	1.701,8 »
8.	Τσεχία	1.710,0 »
9.	Αυστρία	1.730,5 »
10.	Ισπανία	1.731,2 »
11.	Βέλγιο	1.738,8 »
12.	Κύπρος	1.740,4 »
13.	Πορτογαλία	1.773,8 »
14.	Ιρλανδία	1.778,4 »
15.	Ελλάδα	1.824,0 »
16.	Ουγγαρία	1.848,0 »
17.	Πολωνία	1.848,0 »

Μέσος όρος των 27 χωρών μελών της Ε.Ε.: 1711,9 ώρες
Μέσος όρος των 15 μελών της Ευρωζώνης: 1677,9 ώρες

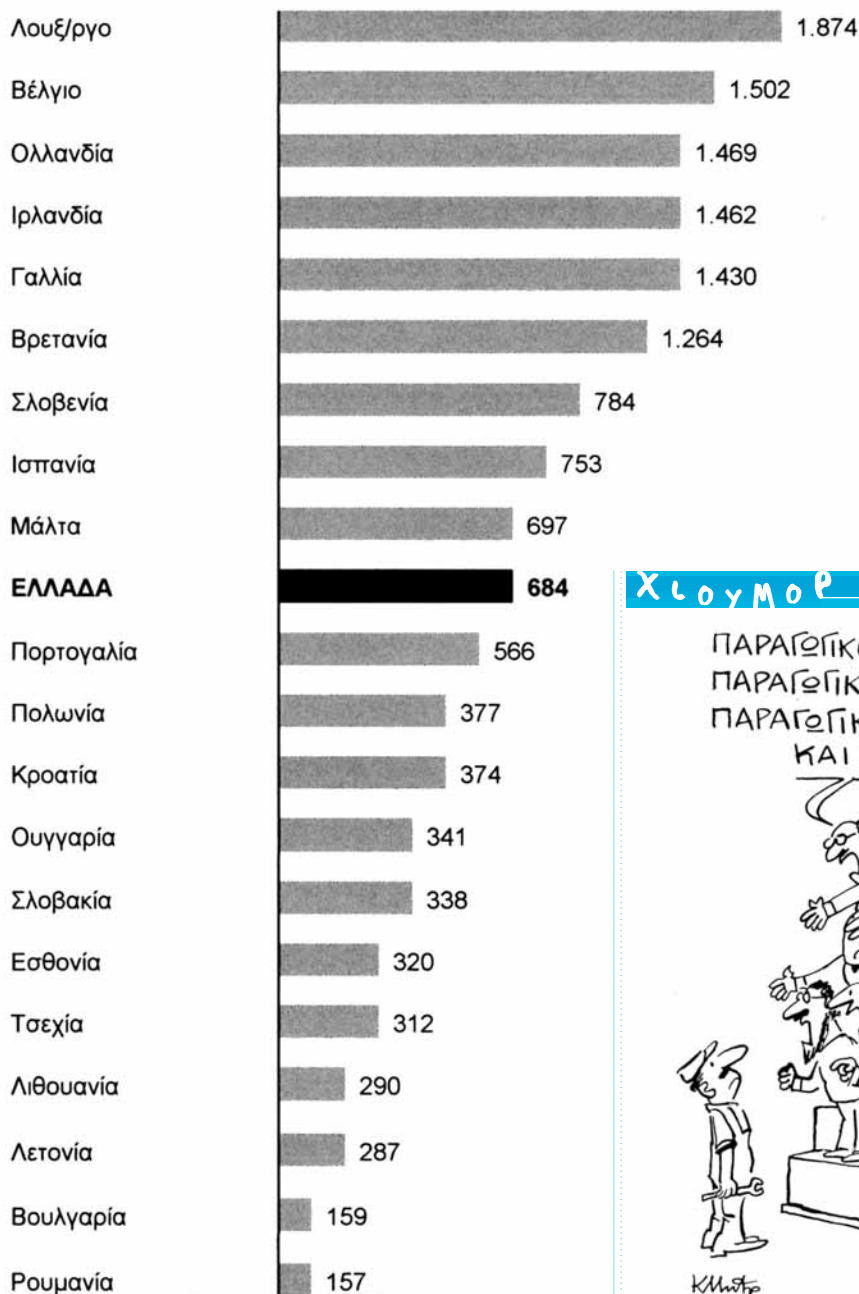
ΠΗΓΗ: European Intustrian Relation Obsetvator, 2013

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα Ι, η Ελλάδα ως προς τον μέσο ετήσιο χρόνο εργασίας βρίσκεται στην προτελευταία θέση, με μεγαλύτερο χρόνο εργασίας (μόλις 24 ωρών το χρόνο) μόνο της Ουγγαρίας και της Πολωνίας.

Προκύπτει επίσης ότι οι εργαζόμενοι της χώρας μας εργάζονται 146 ώρες το χρόνο περισσότερο από το μέσο όρο εργασίας στις χώρες της Ευρωζώνης και 250 ώρες από τη Γαλλία, τη χώρα με τις λιγότερες ώρες εργασίας το χρόνο.

Κατώτατοι μεικτοί μηνιαίοι μισθοί στην Ελλάδα και την Ε.Ε.

(Α' εξάμηνο 2013, υπολογισμοί σε 12μηνιαία βάση)

Χλευσμό

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ!...

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα II, ο κατώτατος μηνιαίος μισθός στην Ελλάδα αποκλίνει πλέον σημαντικά και υστερεί ακόμα περισσότερο έναντι των κατώτατων μισθών των πλουσιότερων κρατών -μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι μετά τη μείωση κατά 22% τον Φεβρουάριο του 2012 ανέρχεται πλέον μόλις στο 46% του αντίστοιχου κατώτατου μισθού της πρώτης ομάδας χωρών

Πηγή: Eurostat. Για την Ελλάδα η κατάταξη γίνεται με βάση τον κατώτατο μισθό μετά το Μνημόνιο 2, δηλαδή 684 ευρώ σε 12μηνιαία βάση (586X14/12). Με βάση την ΕΓΣΣΕ (πριν από το Μνημόνιο 2) ο κατώτατος μισθός ανερχόταν σε 12μηνιαία βάση στα 876,6 ευρώ (751,39X14/12)

Μνήμη Πάρη Πασσά

Ο τ. Δήμαρχο Νέου Ψυχικού Πάρης Πασσάς γεννήθηκε το 1942 στην Πάτρα και ήταν ο νεότερος από τα τρία παιδιά της οικογένειάς του. Απο το έτος 1966 και μέχρι το θάνατό του, ήταν μέλος κάτοικος του Νέου Ψυχικού.

Σπούδασε Νομικά και Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ήταν μαχόμενος Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, από το 1971 ανελλιπώς.

Ήταν παντρεμένος με τη συμβολαιογράφο Ελένη Παπαγιάννη και πατέρας δύο παιδιών.

Το έτος 2002, εξελέγη από τον πρώτο γύρο των εκλογών, Δήμαρχος του Νέου Ψυχικού, ενώ στις Δημοτικές Εκλογές του 2006, ως ανεξάρτητος Υποψήφιος Δήμαρχος, ήρθε δεύτερος με ποσοστό 49,85%.

Το 2010 εκλέγεται για ακόμα μια φορά Δημοτικός Σύμβουλος, στον Καλλικρατικό Δήμο Φιλοθέης - Ψυχικού.

Ενεργός πολίτης, αφοσιωμένος σχεδόν τρεις δεκαετίες στην υπηρεσία της τοπικής κοινωνίας του Νέου Ψυχικού.

Διετέλεσε Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου και στις τέσσερις διαδοχικές θητείες της εκλογής του. Είχε τιμηθεί για το αξίωμα αυτό ως ο αρχαιότερος Πρόεδρος Δημοτικών Συμβουλίων της Ελληνικής Αυτοδιοίκησης.

Υπήρξε επίσης πρόεδρος της Επιτροπής σύνταξης του Κανονισμού Λειτουργίας των Δημοτικών Συμβουλίων των Καποδιστριακών Δήμων.

Κατά την διάρκεια της Δημαρχιακής του θητείας, είχε εκλεγεί μέλος της Ελεγκτικής επιτροπής του Συνδέσμου 21 Ο.Τ.Α. και επίσης συμμετείχε σε ευρωπαϊκά προγράμματα για τις Πράσινες προμήθειες και στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Habitat.

Στο Νέο Ψυχικό ήταν Πρόεδρος του Συνοικιακού Συμβουλίου περιοχής Πεδιάδας, της Επιτροπής Παιδείας, των Σχολικών Επιτροπών, Ομίλου, του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 1ου Γυμνασίου και του Μορφωτικού Εξω-

ραϊστικού (Μ.Ε.Ο). Αντιπρόεδρος και μέλος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Νέου Ψυχικού, επί 25 έτη.

Από τους πρωτοπόρους, που συμμετείχαν στη δημιουργία του Συνδυασμού «Ανανεωτική Δημοτική Κίνηση Νέου Ψυχικού».

Ο Πάρης Πασσάς, ως εκπρόσωπος του Δήμου Νέου Ψυχικού, παρακολουθούσε συνεχώς επί 25 χρόνια, τις Διοικήσεις των κεντρικών φορέων της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Αυτοδιοίκησης, διαγράφοντας μια πορεία λαμπρή και ανοδική. Πάνω από όλα ήταν ο πατέρας της πόλης, ο Δήμαρχος με το ανθρώπινο πρό-

σωπο που προσέφερε ανιδιοτελώς προς όλους. Διέθετε ήθος, εντιμότητα, ευθύτητα, ειλικρίνεια, μεγαλοψυχία και τον κατείχε το κοινό περί δικαίου αίσθημα.

Ενδιαφερόταν για τους συνανθρώπους του και ιδιαίτερα για την τρίτη ηλικία, τους εργαζομένους και τα παιδιά.

ΕΝΑ ΠΟΙΗΜΑ

Αιγαίο άγιο

του Σταύρου Γεωργόπουλου
Πρώην Δημάρχου Ηρακλείου Αττικής

Κάθε σου αύρα
πλημμυρίδ' από μελωδίες και φως.
Κάθε σου κύμα
τρυφερό φλίφλισμα
στης ψυχής μας το άθωρο.
Κάθε σταγόνα σου
δαφνοστόλιστο σκίρτημα αγέλων.
Κάθε σου αντίλαλος
αρμονία μουσών του Απόλλωνα
σ' εκτέλεση Ορφικών ασμάτων
και ύμνων Ελύτη.
Κάθε φτερούγισμα
εγκώμιο στις άγιες μορφές των ημίθεων
που λιτανεύουν στα διαμαντένια σου μονοπάτια.

Αιγαίο μύρο κι άρωμα
σύμβολο ελευθερίας
κι εμείς θυμίαμα και προσευχή
Άγιο, Αγιασμένο Αιγαίο!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ:

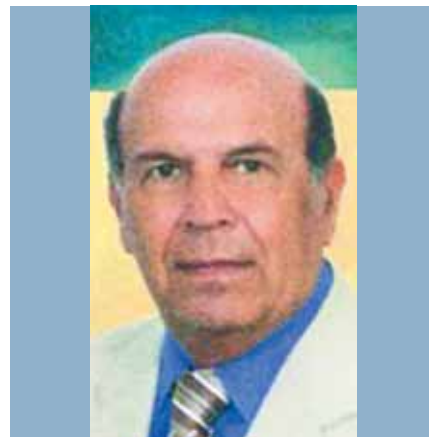
40 χρόνια κοινωνικής προσφοράς

Εξι τετραετίες δήμαρχος Αργυρούπολης, μια τετραετία Νομάρχης Αθηνών, πέντε χρόνια Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Ένας δήμαρχος και νομάρχης που τιμάει την Τοπική Αυτοδιοίκηση της χώρας μας

Αποκλειστική συνέντευξη με τον Γιώργο Βοϊκλή

Ο Δημήτρης Κυρ. Ευσταθιάδης γεννήθηκε το 1936 στην Αργυρούπολη Αττικής και ήταν ένα από τα επτά παιδιά, πέντε αγόρια και δύο κορίτσια, οικογένειας προσφύγων από την Αργυρού-

πολη του Πόντου. Τέλειωσε το Δημοτικό και το Γυμνάσιο στην Αργυρούπολη και σπούδασε Πολιτικός Μηχανικός στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Από τα φοιτητικά του χρόνια μετέχει ενε-

Μια ιστορική φωτογραφία. 1982: Γιορτή προς τιμή του Γιώργου Γεννηματά.

Από δεξιά: Ο Βασίλης Ξένος, ο Δημήτρης Ευσταθιάδης και η σύζυγός του, ο Γιώργος Γεννηματάς, ο ιδιοκτήτης του εστιατορίου που έγινε η γιορτή και ο Θεόδωρος Γεωργάκης.

γά στους δημοκρατικούς και κοινωνικούς αγώνες. Πριν από τη δικτατορία του 1967 ήταν Γραμματέας της Νεολαίας της Ένωσης Κέντρου (ΕΔΗΝ).

Αμέσως μετά την μεταπολίτευση, ενταγμένος στον πολιτικό χώρο της Ένωσης Κέντρου, δημιουργεί την Δημοτική Παράταξη «Δημοκρατική Προοδευτική Συνεργασία», ως επικεφαλής της οποίας εκλέγεται δήμαρχος Αργυρούπολης στις δημοτικές εκλογές του 1975. Με την ίδια παράταξη και συνεργαζόμενος στις διάφορες εκλογικές αναμετρήσεις με τις δυνάμεις της Αριστεράς, θα επανεκλεγεί Δήμαρχος Αργυρούπολης και τις επόμενες τέσσερις τετραετίες, μέχρι το 1994, δηλαδή για 20 συνεχή χρόνια.

Στο διάστημα αυτό εκλέγεται Γραμματέας της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής (ΤΕΔΚΝΑ) από το 1978 έως το 1986 και, στη συνέχεια, Πρόεδρος της από το 1990 έως το 1994. Αποτελεί επίσης ενεργό μέλος του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης των ΤΕΔΚΝΑ και ΚΕΔΚΕ, για εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών-ερευνών υποβοήθησης του έργου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Την επόμενη τετραετία (1994-1998) εκλέγεται Νομάρχης του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Αθήνας και είναι ο πρώτος αιρετός Νομάρχης στον μεγαλύτερο δήμο της χώρας την πρώτη τετραετία της αιρετής Δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης.

Στο ίδιο διάστημα διετέλεσε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος καθώς και της Επιτροπής Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Union/Committee of the Regions).

Από το 1999 μέχρι το 2004 υπηρετεί στην νευραλγική θέση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, με ιδιαίτερη ευθύνη στην ασφαλή διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004».

Τέλος, το 2005 θέτει για μία ακόμη φορά υποψηφιότητα στον Δήμο Αργυρούπολης και επανεκλέγεται για έκτη φορά Δήμαρχος, από την πρώτη Κυριακή, για την τετραετία 2006-2010. Στις επόμενες δημοτικές εκλογές, για τον ενο-

Ο Δημήτρης Ευσταθιάδης μιλάει σε συγκέντρωση διαμαρτυρίας της ΤΕΔΚΝΑ για τα οικονομικά των Δήμων στην πλατεία Κλαυθμώνος.

ποιημένο πλέον δήμο Αργυρούπολης - Ελληνικού, δεν ήταν υποψήφιος.

Τη συνέντευξη που ακολουθεί κατέγραψα το πρωί της Μεγάλης Τετάρτης στο φωτεινό και γεμάτο βιβλία και αναμνηστικά γραφείο του, στην Αργυρούπολη.

Γιώργος Βοϊκλής: - *Κύριε Ευσταθιάδη, ποιος ήταν ο λόγος που ασχοληθήκατε με την Τοπική Αυτοδιοίκηση;*

Δημήτρης Ευσταθιάδης: - Δεν ήταν ένας αλλά τρεις οι λόγοι που ασχολήθηκα με την Αυτοδιοίκηση το 1974, αμέσως μετά τη μεταπολίτευση. Ο πρώτος ήταν το ότι γεννήθηκε και μεγάλωσα στην Αργυρούπολη. Ότι αγάπησα αυτόν τον τόπο και τους ανθρώπους του. Ο δεύτερος, το ότι ήμουν νέος, πολιτικοποιημένος από τα φοιτητικά μου χρόνια, με ενεργή συμμετοχή στους αγώνες του 114 και του 15% για την παιδεία της 10ετίας του 1960, από τις γραμμές της νεολαίας της Ένωσης Κέντρου, και ότι βγαίνοντας απ' το σκοτάδι της επτάχρονης δικτατορίας είχαμε έναν ενθουσιασμό και μια διάθεση να τα αλλάξουμε όλα. Ο τρίτος και κυριότερος

ήταν ότι είχα κληρονομήσει από τον πατέρα μου μια βαριά κληρονομιά. Ότι αισθανόμουν το χρέος απέναντί του να συνεχίσω την πορεία του. Γιατί ο πατέρας μου ήταν από τους πρώτους κατοίκους, από τους σκαπανείς θα έλεγα, τους ιδρυτές της Αργυρούπολης, καθώς, μετά το 1922, πρωτοστάτησε στο να απαλλοτριωθεί ένα τμήμα του κτήματος Γερουλάνου και να δοθούν οικοπέδα στις 200 οικογένειες των προσφύγων από την Αργυρούπολη του Πόντου. Και ήταν ο πρώτος, και για πολλά χρόνια μετά, πρόεδρος της Κοινότητας Αργυρούπολης. Αυτόν το δρόμο ένιωθα το χρέος να συνεχίσω. Αλλά αυτό ζητούσαν από μένα και οι παλιοί συνεργάτες του.

Γ.Β.: - *Είναι γνωστό ότι στην πρώτη, την 20χρονη θητεία σας ως δήμαρχος, μετατρέψατε την Αργυρούπολη σε μια σύγχρονη πόλη με πλήρης υποδομές και τον δήμο σας σε ένα δήμο πρότυπο. Ποιο είναι το μυστικό αυτής της επιτυχημένης πορείας;*

Δ.Ε.: - Είναι αλήθεια ότι αυτή ήταν η πιο δημιουργική περίοδος και για μένα προσωπικά και για τον πόλη μας, κα-

τά κοινή ομολογία. Το έργο που επιτελέσαμε όλα αυτά τα χρόνια, μαζί με τους συνεργάτες μου, οφείλετε κατ' αρχάς στο ότι στην Αργυρούπολη υπήρχε από την εποχή της ίδρυσης του οικισμού πολεοδομικό σχέδιο κι έτσι δεν χτίστηκαν αυθαίρετα. Συνέβαλαν επίσης, μετά το 1981, δύο συγκυρίες: Η πρώτη ήταν ο νέος Χάρτης της Αυτοδιοίκησης που συνέταξε και έθεσε σε εφαρμογή ο αείμνηστος Πάργος Γεννηματάς ως Υπουργός Εσωτερικών και η δεύτερη ο νόμος για τις χρήσεις γης του αείμνηστου επίσης Αντώνη Τρίτση ως υπουργού ΠΕΧΩΔΕ. Αυτές οι δύο μεταρρυθμίσεις μου έδωσαν τη δυνατότητα, αξιοποιώντας τις σπουδές και την εμπειρία μου ως πολιτικός μηχανικός, να εξασφαλίσω τους απαραίτητους χώρους και να χτίσω σχολικά κτήρια, κτήρια για ΚΑΠΗ και τις άλλες κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου, εγκαταστάσεις πολιτισμού και χώρους αναψυχής.

Ενδεικτικό του έργου που επιτελέσαμε αυτή την περίοδο είναι το ότι ο Δήμος Αργυρούπολης ήταν ο πρώτος δήμος που όλα τα σχολεία του λειτουργούσαν σε πρωινή βάρδια.

Μια ακόμη σημαντική δυνατότητα μας έδωσε η μεταβίβαση των δικτύων αποχέτευσης στους δήμους, που πετύχαμε μετά από μεγάλο αγώνα που κάναμε όλοι οι δήμαρχοι, όταν ήμουν Γραμματέας της ΤΕΔΚΝΑ. Έτσι προχωρήσαμε με γρήγορους ρυθμούς την κατασκευή του δικτύου αποχέτευσης της πόλης μας.

Σημαντικό έργο αυτής της περιόδου θεωρώ επίσης τη δημιουργία του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων που κατασκευάσαμε από κοινού με τον όμορο Δήμο Ηλιούπολης, όταν ήταν δήμαρχος ο φίλος μου Θεόδωρος Γεωργάκης, μεταφέροντας εκτός πόλης και εξοικονομώντας χρόνο και χρήμα από τη συγκέντρωση και μεταφορά των

απορριμμάτων των δύο δήμων.

Όλα αυτά, βέβαια, τα οφείλω σε μεγάλο βαθμό και στους συνεργάτες μου, που στάθηκαν δίπλα μου με αυταπάνη και έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους. Ένας από αυτούς ήταν και ο κατοπινός υπουργός εθνικής οικονομίας Αλέκο Παπαδόπουλος, πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Αργυρούπολης την τετραετία 1982-1986, με τον οποίο παραμείναμε φίλοι και παίζουμε συχνά τάβλι. Αν τον ρωτήσεις, θα σου πει ότι δύο δασκάλους είχε στην πολιτική: Τον Πάργο Γεννηματά και τον Δημήτρη Ευσταθιάδη.

Γ.Β.: - Ποια ήταν, κ. Ευσταθιάδη, η ανταπόκριση των δημοτών σε όλη αυτή την πορεία;

Δ.Ε.: - Το ότι με εξέλεξαν για πέντε συνεχείς τετραετίες δείχνει ότι ήταν πολύ καλή. Έχει όμως ιδιαίτερη σημασία

Ο Δημήτρης Ευσταθιάδης ως Νομάρχης Αθήνας, με τον Νομάρχη Πειραιά Χρήστο Φωτίου (δεξιά) και τον Υπερνομάρχη Αθήνας Πειραιά Ευάγγελο Κουλουμπή (αριστερά), σε επίσκεψή τους στον τότε πρωθυπουργό Ανδρέα Παπανδρέου.

το ότι σε κάθε επανεκλογή μου αυξάνονταν κατά 2 - 3 μονάδες τα ποσοστά του συνδυασμού μου και ότι στις δύο από τις πέντε εκλέχθηκα από την πρώτη Κυριακή. Εδώ θα πρέπει να σημειώσω ότι, τις δύο από αυτές τις πέντε φορές, αν και ενταγμένος στο χώρο του Ένωσης Κέντρου και, μετά τη διάλυσή της, του ΠΑΣΟΚ, είχα συνεργαστεί και με τις δύο πτέρυγες της Αριστεράς, και το ΚΚΕ και την Ανανεωτική Αριστερά. Το 1990 μάλιστα, που είχαμε συνεργαστεί με τον τότε ενιαίο Συνασπισμό της Αριστεράς, πετύχαμε πανελλήνιο ρεκόρ με ποσοστό 78% από την πρώτη Κυριακή.

Πέρα από το έργο που επιτελούσαμε και τις εκλογικές συνεργασίες, πάντως, η μεγάλη ανταπόκριση του κόσμου απέναντί μου πιστεύω ότι οφείλεται στο ότι πάντα μου άρεσε και μου αρέσει ακόμη να κουβεντιάζω με τον κόσμο, με τους απλούς δημότες, με τους επαγγελματίες, με όλες τις συλλογικότητες της τοπικής κοινωνίας. Και να τους απευθύνομαι όχι με κούφιες υποσχέσεις, αλλά συζητώντας μαζί τους για τα πραγματικά προβλήματα και τις πραγματικές δυνατότητες.

Γ.Β.: - *Τι ιδιαίτερο θα είχατε να μας πείτε, κ. Ευσταθιάδη, για τη θητεία σας ως Γενικός Γραμματέας και ως Πρόεδρος της ΤΕΔΚΝΑ;*

Δ.Ε.: - Η μεγαλύτερη επιτυχία μας εκείνης της εποχής, αρχές της 10ετίας του 1990, ήταν το ότι, μετά από μεγάλους αγώνες, αποτρέψαμε την παραχώρηση των αστικών συγκοινωνιών σε ιδιώτες, που είχε αποφασίσει η κυβέρνηση Μητσοτάκη. Επίσης, μαζί με νέους δημάρχους, όπως ο Πέτρος Φιλίππου και ο Βασίλης Ξένος, ανοίξαμε τις δραστηριότητες της ΤΕΔΚΝΑ στους τομείς του Πολιτισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Γ.Β.: - *Για τη θητεία σας ως πρώτου αιρετού νομάρχη Αθηνών τι θα θέλατε να μας πείτε;*

Δ.Ε.: - Ήταν για μένα μια μεγάλη πρόκληση το να δεχθώ την υποψηφιό-

τητα του νομάρχη Αθηνών, με τον συνδυασμό του κατοπινού Υπερνομάρχη Αθήνας - Πειραιά Ευάγγελου Κουλουμπή, στις πρώτες εκλογές για την αυτοδιοίκηση δευτέρου βαθμού. Ωστόσο, δικαιώθηκα σε αυτή την επιλογή μου. Σε σύντομο χρονικό διάστημα φτιάξαμε τους νέους Οργανισμούς και έξι μόνο μήνες μετά τις εκλογές λειτουργούσαν κανονικά οι νομαρχίες με τους αιρετούς πλέον νομάρχες. Έγινε, βέβαια, μεγάλος αγώνας για να αποδείξουμε ότι μπορούν να λειτουργήσουν καλύτερα με τους αιρετούς, και με τα νομαρχιακά συμβούλια, απ' ό,τι με τους διορισμένους νομάρχες. Το μεγαλύτερο πρόβλημα, ειδικά για τη νομαρχία της Αθήνας ήταν η ένταξη σ' αυτήν τμημάτων της πόλης που μέχρι τότε ανήκαν σε τρεις διαφορετικές νομαρχίες της Αττικής. Μεγάλες δυσκολίες συναντήσαμε επίσης στην αφομοίωση και άσκηση των μέχρι τότε κρατικών αρμοδιοτήτων. Τέλος, μια μεγάλη επιτυχία μας ήταν το ότι μπορέσαμε να κρατήσουμε στις νομαρχίες τους εργαζόμενους σ' αυτές, που ανήκαν όμως στο δυναμικό διάφορων υπουργείων.

Ο τελικός απολογισμός αυτής της δύσκολης τετραετίας πιστεύω ότι είναι το ότι προετοιμάσαμε και δημιουργήσαμε τις προϋποθέσεις για την αιρετή Περιφέρεια.

Η αιρετή αυτοδιοίκηση δευτέρου βαθμού, με τα εκλεγμένα από το λαό Νομαρχιακά Συμβούλια, Υπερνομάρχες και Νομάρχες, ήταν η μεγάλη μεταρρύθμιση που προετοίμασε το έδαφος για να έρθει ο «Καλλικράτης». Και είμαι υπερήφανος που πρωτοστάτησα σε αυτή τη μεταρρύθμιση ως ο πρώτος εκλεγμένος νομάρχης Αθηνών.

Γ.Β.: - *Κι ερχόμαστε τώρα στη θητεία σας ως Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Τι έχετε να μας πείτε για την πενταετή θητεία σας σε αυτή τη νευραλγική θέση;*

Δ.Ε.: - Επιλέχθηκα για αυτή τη θέση από τον τότε πρωθυπουργό κ. Κώστα Σημίτη, σε μια περίοδο αναταραχής στα Σώματα Ασφαλείας για να ηρεμίσω τα πράγματα. Πήγα για 3-4 μήνες και έμει-

να πέντε χρόνια, από το 1998 μέχρι το καλοκαίρι του 2004, διάστημα στο οποίο άλλαξαν τέσσερις υπουργοί. Ο βασικός λόγος ήταν το ότι έπρεπε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της ασφάλειας των Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004», που συνδέονταν με την αναδιάρθρωση και την αναβάθμιση των υποδομών των Σωμάτων Ασφαλείας. Στη διάρκεια της θητείας μου ασχολήθηκε κυρίως με την κατασκευή κτηριακών εγκαταστάσεων για τις Σχολές της Αστυνομίας, τις Αστυνομικές Διευθύνσεις και τα Αστυνομικά τμήματα όλης της χώρας, καθώς και υποδομών για την υποδοχή και την φιλοξενία των προσφύγων. Ασχολήθηκα επίσης με τις υποδομές για τη λειτουργία του νεοσύστατου σώματος συνοριοφυλάκων, καθώς και με την Πολιτική Προστασία, ως υπεύθυνος για την Πυροσβεστική. Η ευθύνη αυτή πλούτισε τις εμπειρίες μου, με τη συμμετοχή μου στις προσπάθειες κατάσβεσης των μεγάλων πυρκαγιών που ξέσπασαν εκείνη την περίοδο σε πολλές περιοχές της χώρας μας.

Σημαντικό έργο αυτής της περιόδου, πέρα από τον εκσυγχρονισμό των υποδομών των Σωμάτων Ασφαλείας, θεωρώ το ότι μπήκε για πρώτη φορά η έννοια της αυτοδιοίκησης στην Ελληνική Αστυνομία και εντάχθηκαν με επιτυχία στη λειτουργία της οι νέες τεχνολογίες πληροφορικής και δικτύων, που συνδέουν μεταξύ τους όλες τις αστυνομικές υπηρεσίες. Καθοριστική θεωρώ επίσης τη συμβολή μου στην άρτια οργάνωση της ασφάλειας των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 με χρήση καινοτόμων τεχνολογιών, συστημάτων και διαδικασιών.

Εν κατακλείδι, θεωρώ ευτυχή συγκυρία το ότι μου δόθηκε η δυνατότητα να αξιοποιήσω σε ένα πιο πάνω επίπεδο την πολυετή εμπειρία μου και να επεκτείνω τις δραστηριότητές μου σε ολόκληρη την Ελλάδα.

Γ.Β.: - *Για την επάνοδό σας στο δήμο Αργυρούπολης και για την έκτη δημαρχιακή θητεία σας τι έχετε να μας πείτε;*

Δ.Ε.: - Το 2004 εκλέχτηκα ξανά από

την πρώτη Κυριακή, αλλά η κατάσταση είχε αλλάξει στη διάρκεια της 12ετίας που ήμουν μακριά από το δήμο. Είχε ανέβει το βιοτικό επίπεδο, αλλά είχε αλλάξει και ο τρόπος ζωής. Ο κόσμος ζούσε σε μια τεχνητή ευμάρεια και δεν υπήρχε πλέον η παλιά συλλογικότητα. Ο καθένας ενδιαφερόνταν μόνο για τον εαυτό του. Καταφέραμε, βέβαια, αρκετά πράγματα, όχι όμως αυτά που ήθελα γιατί, εκτός των άλλων, μας πρόλαβαν και τα προεδρία της κρίσης. Στις επόμενες εκλογές, του 2010, που ήταν οι πρώτες με ενοποιημένους τους δήμους Αργυρούπολης Ελληνικού, αποφάσισα να μην είμαι υποψήφιος, παραδίδοντας τη σκυτάλη στους νεώτερους.

Γ.Β.: - Και τώρα; Πώς περνάτε το χρόνο σας;

Δ.Ε.: - Έρχομαι κάθε μέρα στο γραφείο μου, συναντάω ανθρώπους, ενημερώνομαι, συζητάω μαζί τους, τους συμβουλευώ, και ανακατεύω τα χαρτιά μου. Και τα Σαββατοκύριακα, στο εξοχικό μου, ασχολούμαι με τον κήπο μου καλλιεργώντας ζαρζαβατικά.

Γ.Β.: - Όταν λέτε «ανακατεύω τα

χαρτιά μου» εννοείτε ότι επεξεργάζεστε το αρχείο σας; Σκοπεύετε να καταγράψετε τις εμπειρίες σας απ' τη μακρόχρονη συμμετοχή σας στα κοινά;

Δ.Ε.: - Όχι, δεν ασχολούμαι με το δικό μου αρχείο. Ασχολούμαι με το ημερολόγιο του πατέρα μου, που ξεκίνησε να το γράφει το 1907 στην Αργυρούπολη του Πόντου, όταν ήταν οκτώ ετών, και το συνέχισε μέχρι το 1959, που ήταν πρόεδρος της Κοινότητας Αργυρούπολης στην Αττική. Είναι μια σπάνια, συγκλονιστική μαρτυρία που καταγράφει το δράμα, αλλά και τον δυναμισμό του Ποντιακού Ελληνισμού στη διάρκεια του πρώτου μισού του 20ού αιώνα, που νομίζω πως θα πρέπει να γίνει κτήμα όλων, και κυρίως των νέων. Ελπίζω να ολοκληρώσω σύντομα την καταγραφή του στον υπολογιστή και να το δώσω για εκτύπωση, μαζί με το φωτογραφικό υλικό και τα σχετικά ντοκουμέντα, που αποτελούν οικογενειακά μας κειμήλια.

Γ.Β.: - Δεν έχω παρά να σας συγχαρώ και για αυτή την προσφορά σας. Κλείνοντας αυτή την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα συζήτησή μας, θα ήθελα να σας ζητήσω να στείλετε ένα μήνυ-

μα στους συναδέλφους σας της Ένωσης Δημάρχων Αττικής που διαβάζουν το περιοδικό μας.

Δ.Ε.: - Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι η Ένωση Δημάρχων Αττικής κάνει πολύ καλή δουλειά, μεταλαμβάνοντας στους νέους την εμπειρία των παλιότερων.

Θα ήθελα επίσης να πω στους νέους πως η ουσία της αυτοδιοίκησης είναι η αγάπη προς τους δημότες και αν τη δώσεις είναι σίγουρο ότι θα σου την ανταποδώσουν περισσότερο.

Τέλος, θέλω να τους πω ότι σοφοί δεν υπάρχουν. Σοφός είναι μόνο ο λαός που διοικούμε και γι' αυτό πρέπει να τον ακούμε και να τον σεβόμαστε. Και ιδιαίτερα τους νέους, γιατί μέσα απ' τη νεανικότητά τους και από αυτά που έχουν να δώσουν, μπορούμε κι εμείς να ανανεώνουμε τις ιδέες και τη δράση μας, για το καλό των συμπολιτών μας.

Γ.Β.: - Κύριε Ευσταθιάδη σας ευχαριστώ πολύ και ελπίζω να τα ξαναπούμε σύντομα

Δ.Ε.: - Κι εγώ σ' ευχαριστώ και το εύχομαι. Καλή Ανάσταση.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΟΥΝΤΑΣ:

Ο νέος Διευθυντής της ΠΕΔΑ

Ένας «δικός μας άνθρωπος», ο Θεόδωρος Τούντας, Αρχιτέκτονας Μηχανικός, Δήμαρχος Γαλατσίου την τετραετία 2002 - 2006 και επί πολλά χρόνια Δημοτικός Σύμβουλος στον ίδιο δήμο, ανέλαβε τα καθήκοντα του Διευθυντή της ΠΕΔΑ, σε μία κρίσιμη για τους δήμους της Αττικής, αλλά και για τον συλλογικό τους φορέα, την ΠΕΔΑ, περίοδο.

Η εμπειρία του ως πρώην δημάρχου και δημοτικού συμβούλου, η ενεργή συμμετοχή του σε όλες τις μάχες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης τις δύο τελευταίες 10ετίες, καθώς και η μακρόχρονη θητεία του ως στέλεχος της ΠΕΔΑ από τα χρόνια της δημιουργίας της, αποτελούν εχέγγυα για την αποτελεσματική άσκηση των νέων καθηκόντων του.

Του ευχόμαστε καλή επιτυχία.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ

Αποτίμηση της εφαρμογής του προγράμματος «Καλλικράτης»

Συνοπτική παρουσίαση της εισήγησής του στο 5ο Forum Αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας «Η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην αναπτυξιακή πορεία της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι δήμοι στην εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης».

A. Η σημασία του Forum

Οι στόχοι του Forum Αυτοδιοίκησης ασφαλώς και είναι μεγάλοι και πολυσήμαντοι.

Αν επιχειρούσα ενδεικτικά να τους κωδικοποιήσω θα έλεγα:

Πρώτον: Η θεματολογία προσαρμοσμένη στην τρέχουσα πραγματικότητα, στο Status της Διοίκησης και ιδιαίτερα της Αυτοδιοίκησης.

Δεύτερον: Η αμφίδρομη λειτουργία των αιρετών της Αυτοδιοίκησης.

Μας δίνεται η δυνατότητα να είμαστε οι δέκτες και συνάμα οι πομποί μηνυμάτων, ιδεών, θέσεων, προτάσεων.

Τρίτον: Η συνεκτική, συνολική, στοχευμένη, ξεκάθαρη διεκδίκηση αιτημάτων, τα οποία σε τελική ανάλυση γίνονται προς όφελος του πολίτη και της πόλης, της κοινωνίας και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα και ασφαλώς των αιρετών της Αυτοδιοίκησης

Τέταρτο: Το αντάμωμα του σώματος και του πνεύματος, της σκέψης & της αίσθησης και συνακόλουθα η κοινή ψυχαγωγία, που τελικά συντελούν στην ψυχοσωματική ισορροπία μας.

➤ Αυτό το FORUM είναι αφιερωμένο στην Ανάπτυξη και στη συμβολή της Αυτοδιοίκησης σ αυτή και συνάμα σε ζητήματα, που αφορούν κυρίως τους «Καλλικρατικούς Δήμους» και εκείνα που ανακύπτουν στους Δήμους από την όλη πολύπλοκη πολυδαίδαλη ελεγκτική διαδικασία και τις αδυναμίες των διαφόρων ελεγκτικών υπηρεσιών και μηχανισμών.

B. Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί των ΟΤΑ

➤ Αναμφίβολα η Αυτοδιοίκηση αποτελεί τον δυνατό πυλώνα της Ανάπτυξης σε όλα τα επίπεδα γιατί και η λειτουργία της είναι πολυεπίπεδη. Ασφαλώς και η Τ.Α υπόκειται

και πρέπει να υπόκειται σε έλεγχο και μάλιστα αυστηρό.

➤ Ο ρόλος του Δημάρχου και όλων των αιρετών της Αυτοδιοίκησης είναι σημαντικός.

➤ Δεν είναι και δεν ευσταθεί η αστήρικτη άποψη, που λειτουργεί σαν την «μόδα» της εποχής, πως η Αυτοδιοίκηση και οι αιρετοί της είναι φθαρμένη και διεφθαρμένοι. Μέγα λάθος και καίριο πλήγμα στο θεσμό και όταν οι θεσμοί δέχονται πλήγματα και μάλιστα τέτοιου είδους, τότε τείνει να αυτοκαταστραφεί η Δημοκρατία και το Κράτος συνολικά.

Είναι μεγάλο το έργο του Δημάρχου μα και επίπονο και επικίνδυνο για τον ίδιο γιατί:

- Με βάση τα δεδομένα, που επικρατούν στο κεντρικό κράτος πολλές φορές βρίσκεται αντιμέτωπος ανάμεσα στην νομιμότητα και στην νομιμοποίηση, ανάμεσα στο κράτος και στο παρακράτος. Είναι αναγκασμένος ο Δήμαρχος για να παράγει έργο και με την υφιστάμενη αγκύλωση από την γραφειοκρατία και τον «ωχαδελφισμό» της κεντρικής διοίκησης, άλλοτε να λειτουργεί νόμιμα, άλλοτε να λειτουργεί στις παρυφές της νομιμότητας και άλλοτε να λειτουργεί τυπικά παράνομα, όταν αναγκάζεται να αυτοδικήσει για την προστασία του κοινού συμφέροντος, όταν π.χ. γκρεμίζει αυθαίρετο, που κτίζεται ή χτίστηκε μέσα στο βουνό σε δασική έκταση ή θέλει να χτίσει σχολείο και προσκρούει στην στενοκεφαλιά του Δασάρχη ή του οποιουδήποτε «τύπου», ο οποίος έχει αναγάγει τον εαυτό του σε Κήνσορα της εξουσίας, αισθάνεται ότι ασκεί IMPERIUM ανεξέλεγκτα. (Έχετε ασφαλώς και έχω πολλά προσωπικά παραδείγματα να αναφέρω, αλλά ο χρόνος δεν το επιτρέπει)

Ακούσατε το παράδειγμα των κ.κ. Μακρυνόρη και Ντηνιακού για να εκτελεστεί το έργο μείζονος σημασίας του βιολογικού καθαρισμού της πόλης των Βιλλίων. Αναγκάστηκαν αν όχι να παρανομήσουν, να λειτουργήσουν στις παρυφές του Νόμου και της νομιμότητας.

- Μείζον πρόβλημα το πλήθος Νόμων και διατάξεων Ελεγκτών και Ελεγκτικών Αρχών και μηχανισμών, που πολ-

λές φορές αλληλοκαλύπτονται ή αλληλοσυγκρούονται. Είναι απαραίτητος ο ενιαίος σχεδιασμός και η κωδικοποίηση των κανόνων διενέργειας των ελέγχων στους Δήμους, απλά, κατανοητά και χωρίς αλληλοκαλύψεις και ατραπούς, που δυσκολεύουν τον έλεγχο και οδηγούν πολλές φορές σε δύσκολη θέση τους ελεγχόμενους.

Γ. Προβλήματα στην εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης»

Εντοπίζονται σωρεία προβλημάτων από την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης», που δομήθηκε με το νέο μοντέλο διοίκησης και λειτουργίας με στόχο τον εξορθολογισμό των οικονομικών της Αυτοδιοίκησης και τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης και βλέπουμε μετά από δύομιση χρόνια λειτουργίας του να προσκρούει διαρκώς σε «σκοπέλους» και «υφάλους», που όφειλε πριν εφαρμοστεί να είχαν εντοπιστεί και να είχαν αποφευχθεί.

Ενδεικτικά αναφέρω:

- Η ύπαρξη πολλών συλλογικών οργάνων
- Ο τεράστιος αριθμός υποψηφίων στις δημοτικές εκλογές
- Ο τρόπος λειτουργίας των Καλλικρατικών Δήμων και το αποτέλεσμα
- Η ανομοιογένεια και τα παράδοξα στα γεωγραφικά χωροταξικά όρια των Δήμων

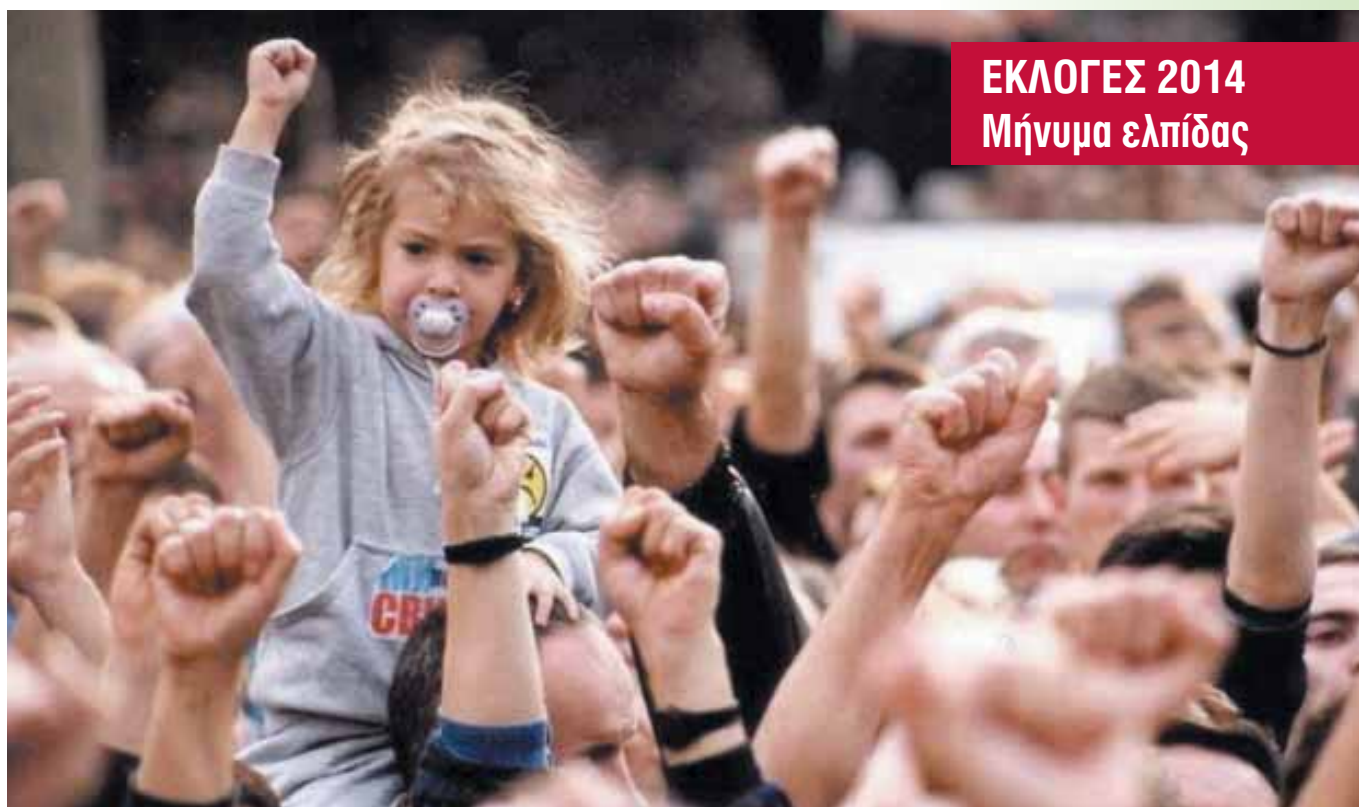
- Τα προβλήματα σε χαρακτηρισμένους ορεινούς-μειονεκτικούς Δήμους και εκείνους νησιωτικών περιοχών
- Τα προβλήματα στη σωστή αξιολόγηση και οικονομική ενίσχυση με στοχευμένες δράσεις
- Η μεταφορά αρμοδιοτήτων χωρίς δομές, υποδομές, πόρους
- Θεσμικά προβλήματα στους αιρετούς και άλλα πολλά.

Επί τέλους πρέπει να γίνει επαναπροσδιορισμός στο πρόγραμμα «Καλλικράτης»

- Η Τ.Α πρέπει να έχει την δυνατότητα χωρίς αντικειμενικές και υποκειμενικές δυσκολίες να σχεδιάζει, να βάζει στόχους υλοποιήσιμους, να μετρά τα αποτελέσματα της και να καταγράφει με ακρίβεια τις εισροές και τις εκροές της.
- Να ελέγχει τη ροή του ανθρώπινου δυναμικού, τη ροή των διαδικασιών & την ροή του χρήματος.
- Ασφαλώς και οφείλουμε να πολεμάμε το Ανέφικτο για να επιτύχουμε το Εφικτό.
- Δεν είμαι απαισιόδοξος πιστεύω στην Τ.Α στον αιρετό και έχω πάντα στο νου μου τη ρήση που λέει: «Όλα θα πάνε καλά στο τέλος μα και αν κάτι δεν πάει καλά δεν είναι το τέλος»

Χρειάζεται σύνεση και αγώνας διαρκής.

Αγώνα λοιπόν και σύμπνοια με επαναπροσδιορισμό της θέσης, του ρόλου των αρμοδιοτήτων και των δυνατοτήτων της Τ.Α για να μπορεί να ανταποκριθεί στο δύσκολο έργο της, λειτουργώντας στο τρίπτυχο «πόλη-πολίτης-πρόβλημα».

ΕΚΛΟΓΕΣ 2014
Μήνυμα ελπίδας

ΝΙΚΟΣ ΤΑΜΠΑΚΙΔΗΣ

Τα οικονομικά των ΟΤΑ

Περίληψη της παρέμβασής του στο 5ο Forum Αυτοδιοίκησης που πραγματοποιήθηκε στα Βίλλια της Αττικής τον Ιούνιο του 2013

Το θέμα των πόρων των ΟΤΑ -και μάλιστα των Ελληνικών ΟΤΑ, αποτελεί μόνιμο στοιχείο της θεματολογίας σε κάθε Συνέδριο των κορυφαίων Οργάνων της Αυτοδιοίκησης στη χώρα μας.

Βεβαίως, το γεγονός δεν είναι τυχαίο, καθώς οι πόροι που διατίθενται για τη λειτουργία ενός συστήματος είναι καθοριστικοί παράγοντες του όγκου και της ποιότητας του παραγόμενου έργου.

Η υποχρηματοδότηση των Ελληνικών Δήμων είναι διαχρονικό φαινόμενο και είναι βέβαιο πως αν δεν έχει κλείσει κανένας δήμος μέχρι σήμερα αυτό οφείλεται στο μεράκι, το πείσμα και την υπερπροσφορά κάποιων ανθρώπων της Αυτοδιοίκησης.

Μιλάμε για μια πρωτοφανή κρίση. Και μέσα σε αυτή τη λαίλαπα της κρίσης, θα ήθελα να εξετάσουμε σήμερα το πλαίσιο της οικονομικής κατάστασης. Μιλώ για «πλάσιο οικονομικής κατάστασης και όχι απλώς για «οικονομική κατάσταση» για να δηλώσω και να υπενθυμίσω τη στενή αλληλεξάρτηση που υπάρχει μεταξύ εισροών και εκροών σε ένα πολύπλοκο λειτουργικό σύστημα, όπως είναι ένας σύγχρονος δήμος. Σε αυτό θα πρέπει να προστεθεί και η αλληλεπίδραση μεταξύ της οργανωτικής δομής και της λειτουργίας ενός τέτοιου συστήματος.

Το πρώτο λοιπόν που χρειάζεται είναι να έχουμε σύγχρονους και λειτουργικούς οργανισμούς εσωτερικής λειτουργίας.

Το δεύτερο είναι να βελτιώσουμε σε συνθήκες κρίσης τα οικονομικά της Τ.Α.

Στη δύσκολη εποχή που βιώνουμε έχει μεγάλη σημασία να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε σαν τοπική αυτοδιοίκηση.

Πάντοτε η χρηματοδότηση της Τ.Α. ήταν μικρότερη σε σχέση με τις υπηρεσίες που διαχρονικά προσέφερε και προσφέρει.

Ειδικά σήμερα πρέπει να δούμε αν υπάρχουν δυνατότητες να βελτιώσουμε τα οικονομικά μας.

Αυτό μπορεί να γίνει με δύο τρόπους.

1. Αύξηση εσόδων
2. Μείωση δαπανών

Το 10% περίπου των πολιτών δεν πληρώνουν δημοτικά τέλη, δημοτικό φόρο και Τ.Α.Π. ενώ ένα 15% δεν πληρώνουν τα σωστά τέλη.

Αυτό γίνεται με ευθύνη των δήμων και έχει σαν αποτέλεσμα απώλεια εσόδων που πλησιάζει το 1δς ευρώ.

Ελάχιστοι είναι οι δήμοι που χρεώνουν με τέλη μεγάλες Α.Ε..

Αυτή η ολιγογρία στερεί τους δήμους από έσοδα που ξεπερνούν τα 2δς. ευρώ. Οι δήμοι πληρώνουν πάνω από 500 εκατ. Ευρώ το χρόνο για δημοτικό φωτισμό.

Είναι εύκολο με μια μελέτη αξιολόγησης και εξορθολογισμού της υπάρχουσας κατάστασης στο δημοτικό φωτισμό να έχουμε εξοικονόμηση 15% και

με την αλλαγή των λαμπτήρων τα 500 εκατ. Ευρώ να γίνουν 200 εκατ. Ευρώ.

Η διαχείριση του στόλου των αυτοκινήτων μας με σύγχρονα μέσα, μας δίνει εξοικονόμηση χρημάτων σε ανταλλακτικά και καύσιμα που ξεπερνούν το 50% των χρημάτων που δίνουμε σήμερα.

Η εξοικονόμηση ενέργειας πρέπει να επεκταθεί σε όλα τα δημοτικά κτίρια με ανάλογη εξοικονόμηση χρημάτων.

Ένα άλλο θέμα είναι η σωστή αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Αυτό προϋποθέτει συμβούλους Δημάρχων με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην προετοιμασία, υποβολή και αξιοποίηση των δυνατοτήτων που υπάρχουν. Επίσης, την αξιοποίηση όλου του επιστημονικού δυναμικού του Δήμου.

Τέλος, είναι επιτακτικό στο καινούργιο ΕΣΠΑ (Σ.Ε.Σ.) να υπάρχει ειδικό πρόγραμμα για την τοπική αυτοδιοίκηση. Ένα καινούργιο Ε.Α.Π.Τ.Α. σε ποσοστό τουλάχιστον 5% του ΕΣΠΑ.

Τα παραπάνω αφορούν όλους τους δήμους και τον καθένα χωριστά αλλά κυρίως τα συλλογικά μας όργανα.

Ο Δήμαρχος της Αττικής

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Ένωση Δημάρχων Αττικής.

ΕΚΔΟΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ: Παύλος Καμάρας

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: Πώργος Βοϊκλής

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Παύλος Καμάρας, Κώστας Αναστόπουλος

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: Κάλυ Αναγνωστοπούλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: Β. & Ε. Μπαμπάη ΕΠΕ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κότσικα 4 Αθήνα Τ.Κ. 104 34. Τηλ. 210 36 46 754-6. Fax: 210 88 35 835

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: www.sdat.gr, e-mail: sylogosdat@yahoo.gr

Μια πρωτοβουλία του Συνδέσμου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

www.ekptoseis-prosfores.gr

e-προβολή!

ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ (21ΟΤΑ), ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΟΥ Β.Α.ΤΟΜΕΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

✓ **Επιχειρηματίες** Αποκτήστε έναν δωρεάν νέο σύμμαχο!!!

Κερδίστε χρήμα και χρόνο προβάλλοντας την επιχείρησή σας στο site «**Daily Deals**» (www.ekptoseis-prosfores.gr) δημιουργώντας το δικό σας προφίλ για την προώθηση και προβολή της ΔΩΡΕΑΝ.

✓ **Καταναλωτές** Μ' ένα κλικ φέρτε τις βιτρίνες στο σπίτι σας!!!

Επιλέξτε το site «**Daily Deals**» (www.ekptoseis-prosfores.gr) για άμεση προβολή των επιχειρήσεων του Β.Α Τομέα Αττικής από το σπίτι, το γραφείο, το κινητό ή το tablet όπου θα μεταφέρει καθημερινά, με απεικόνιση ημέρας, όλες τις βιτρίνες των καταστημάτων και των προσφορών στις οθόνες σας.

Μια πρωτοβουλία του Συνδέσμου σε συνεργασία με τους Δήμους-μέλη του

Αγία Παρασκευή • Αμαρούσιο • Βριλήσσια • Γαλάτσι • Ηράκλειο • Κηφισιά
Πεύκη-Λυκόβρυση • Μεταμόρφωση • Νέα Ιωνία • Φιλοθέη-Ψυχικό • Χαλάνδρι

Περισσότερες πληροφορίες: τηλ.: 210 6711 228, 210 6719 138, fax: 210 6719 043, email: 21ota@ath.forthnet.gr

Αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για δαπάνες των δήμων

Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Με την πράξη Κλιμακίου Προληπτικού Ελέγχου Δαπανών στο VII Τμήμα 4/2012 κρίθηκε νόμιμη η δαπάνη που αφορά αμοιβή εταιρείας για την εκτέλεση των εργασιών ενημέρωσης υγιεινής και ιατρικής πρόληψης σε μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η διοργάνωση εκδηλώσεων με σκοπό την ενημέρωση του κοινού (μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και των γονέων τους) για θέματα προληπτικής ιατρικής εμπίπτει στις αρμοδιότητες των Δήμων.

Με την Πράξη VII Τμήματος 47/2012 κρίθηκε νόμιμη η καταβολή δαπανών από Δήμο σε εταιρεία για την ενοικίαση ηχητικών εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της συμμετοχής του Δήμου σε εκδήλωση επετείου εθνικού γεγονότος, καθώς και οι ως άνω δαπάνες βρίσκουν νόμιμο έρεισμα στις διατάξεις των άρθρων 75 παρ. 1 στοιχ. στ' περ. 8 και 158 παρ. 3 περ. β' του Κ.Δ.Κ., δεδομένου ότι σχετίζονται με τη συμμετοχή του Δήμου σε εκδήλωση, που διοργανώνεται εντός της εδαφικής του περιφέρειας και ενόψει της θεματικής της ανωτέρω εκδήλωσης, συντελεί στην προαγωγή των πολιτιστικών ενδιαφερόντων των δημοτών του.

Με την πράξη VII Τμήματος 102/2012 κρίθηκε νόμιμη η δαπάνη που αφορά αμοιβή ιδιωτικής εταιρείας για τη μίσθωση λεωφορείων για τη μεταφορά των μελών των αθλητικών προγραμμάτων Δήμου την καλοκαιρινή περίοδο του 2011 είναι λειτουργική, καθώς και η μεταφορά των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης, προκειμένου να λάβουν μέρος στις σχετικές αθλητικές, εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, συμβάλλει στην επιτυχή διοργάνωση και υλοποίηση του προγράμματος αυτού και συνάδει τόσο με τη μέριμνα για την προαγωγή των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των δημοτών, όσο και με την υποχρέωση προώθησης και εφαρμογής πολιτιστικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων ενίσχυσης του μαζικού αθλητισμού. Δεν υπερβαίνει δε, ενόψει της διάρκειας του προγράμματος (45 ημέρες) και του μεγάλου αριθμού των συμμετεχόντων (1.500 παιδιά κατά προσέγγιση), το επιβαλλόμενο από τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής προσήκον μέτρο, ούτε αντιτίθενται, λόγω της αναγκαιότητάς της, στην αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (άρθρα 75 παρ. 1 και 158 του ν. 3463/2006, ΦΕΚ Α' 114/2006).

Με την Πράξη VII Τμήματος 68/2012, κρίνεται νόμιμη η δαπάνη που αφορά την καταβολή αμοιβής από Δήμο σε εται-

ρεία για την διοργάνωση συνεδρίου, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης σε εκτέλεση προγραμματικής σύμβασης, μεταξύ του Δήμου, της εταιρείας και της Περιφέρειας, καθώς και μέσω της προβολής της πόλης ως συνεδριακού προορισμού, ενισχύεται η θέση της στη διεθνή τουριστική αγορά και κατ' επέκταση η οικονομική της ανάπτυξη, δεδομένου ότι οι ανατεθείσες εργασίες διοργάνωσης συνεδρίου και προβολής της πόλης εξυπηρετούν αναπτυξιακό σκοπό (άρθρα 75 και 225 παρ. 1 του ΔΚΚ και άρθρο 25 του ν. 2738/1999).

Με την Πράξη VII Τμήματος 69/2012 (συγγνωστή πλάγιη) κρίνεται μη νόμιμη η δαπάνη που αφορά καταβολή ποσού από Δήμο σε αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία για τη διοργάνωση συνεδρίου, σε εκτέλεση προγραμματικής σύμβασης μεταξύ του Δήμου, της εταιρείας και της Περιφέρειας, καθώς και μη νομίμως ανατέθηκε στην εν λόγω ανώνυμη εταιρεία η εκτέλεση του συνόλου των εργασιών που αποτελούν το αντικείμενο της υπό κρίση σύμβασης, με καταβολή μάλιστα ολόκληρου του συμβατικού ανταλλάγματος από τον προϋπολογισμό του Δήμου, αφού η ως άνω εταιρεία - η οποία χαρακτηρίζεται από την ίδια τη σύμβαση φορέας υλοποίησης όλων των δράσεων που αποτελούν αντικείμενο αυτής καθίσταται με τον τρόπο αυτό μοναδική κατ' ουσίαν αντισυμβαλλόμενη του Δήμου, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 100 παρ. 1 του ν. 3852/2010, με συνέπεια η υπό κρίση δαπάνη να συνιστά εμμέσως επιχορήγηση προς αυτήν, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 265 παρ. 3 του ν. 3463/2006, ενώ η Περιφέρεια όχι μόνο δεν αναλαμβάνει ουσιαστικές υποχρεώσεις κατά την υλοποίηση του αντικείμενου της σύμβασης, αλλά αποποιείται ρητώς και κάθε ευθύνη για τους όρους χρηματοδότησης της εταιρείας από το Δήμο.

Με την Πράξη Κλιμακίου Προληπτικού Ελέγχου Δαπανών στο VII Τμήμα 196/2012, κρίνεται νόμιμη η προμήθεια από Δήμο μεταχειρισμένης εξέδρας για τις ανάγκες υπαίθριων εκδηλώσεων, διότι η εν λόγω προμήθεια, η οποία δεν υπερβαίνει το όριο των 60.000 ευρώ πλέον Φ.Π.Α., έχει ρητά εξαιρεθεί από την ενταξή της στο Ε.Π.Π. και ως εκ τούτου δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του, η δε νομιμότητα των διαδικασιών ανάθεσής της, θα κριθεί σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις. Σε κάθε δε περίπτωση, από καμιά διάταξη του ισχύοντος Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών για το έτος 2012 δεν απαγορεύεται η προμήθεια μεταχειρισμένων ειδών (ν. 3463/2006, π.δ. 370/1995, ν.2286/1995).

ΒΡΙΛΗΣΣΙΑ

Πόλη πρότυπο πράσινης ανάπτυξης

Σήμερα, σε μια εποχή που όλοι μιλάνε για πράσινες πόλεις σε ολόκληρη την Αττική, στα Βριλήσσια έχουν από καιρό ολοκληρωθεί έργα τα οποία έχουν αναδείξει την πόλη σε πρωτοπόρο της πράσινης ανάπτυξης. Το σύνολο των έργων που έχουν ολοκληρωθεί στα Βριλήσσια φέρουν τη σφραγίδα του δημάρχου Κώστα Ιωαννίδη, που αλλάζει συνεχώς τη φυσιογνωμία της πόλης. Το κόστος τους, που άγγιξε τα 8 εκατομμύρια ευρώ, δεν επιβάρυναν κατ' ελάχιστον τους δημότες, αφού εντάχθηκαν στα χρηματοδοτικά προγράμματα του ΕΣΠΑ. Ορισμένα μάλιστα από αυτά έχουν κατά καιρούς παρουσιαστεί από τον δήμαρχο, σε εγχώρια και διεθνή συνέδρια, ως πρότυπα έργα μίας σύγχρονης πράσινης πόλης, όπως θεωρούνται πλέον από Έλληνες και Ευρωπαίους αυτοδιοικητικούς, τα Βριλήσσια.

Τα νέα οικολογικού χαρακτήρα έργα που πραγματοποιήθηκαν στα Βριλήσσια, ήταν το αποτέλεσμα ενός διαρκούς και αδιάκοπου αγώνα του Κώστα Ιωαννίδη και των συνεργατών του. Έτσι

λοιπόν η πόλη απέκτησε ένα σύγχρονο δίκτυο ύδρευσης, σύστημα τηλεδιαχείρισης οδο φωτισμού, πράσινο παιδικό σταθμό με οικολογική στέγη, φωτοβολταϊκά συστήματα σε πλατείες και σχολεία, σχεδιασμό υπόγειων δεξαμενών ανάσχεσης και αποθήκευσης ομβρίων και, φυσικά, ένα από τα μεγαλύτερα σε όλη τη χώρα και πλέον ολοκληρωμένα δίκτυα ποδηλατοδρόμων, τα οποία άλλαξε εντελώς τη ζωή των κατοίκων.

Οι ποδηλατόδρομοι/πεζόδρομοι μήκους 3,5 χιλιομέτρων διέρχονται από τις οδούς Ολύμπου-Εθνικής Αντιστάσεως, Μπακογιάννη, Λάδωνος, Μακεδονίας, 25ης Μαρτίου, Θερμοπυλών, Αγίου Αντωνίου και καταλήγουν στο Σταθμό του Μετρό της Δ. Πλακεντίας, συνδέοντας έτσι τα κεντρικότερα σημεία των Βριλήσσιων με το Χαλάνδρι και τα Μελίσσια.

Οι συγκεκριμένοι οδοί στους οποίους κατασκευάστηκε ο ποδηλατόδρομος/πεζόδρομος είναι οδοί με αρκετό εύρος ώστε να επιτυγχάνεται αφενός μεν η διαπλάτυνση του πεζοδρομίου, αφετέρου δε να υπάρχει παράλληλα άνε-

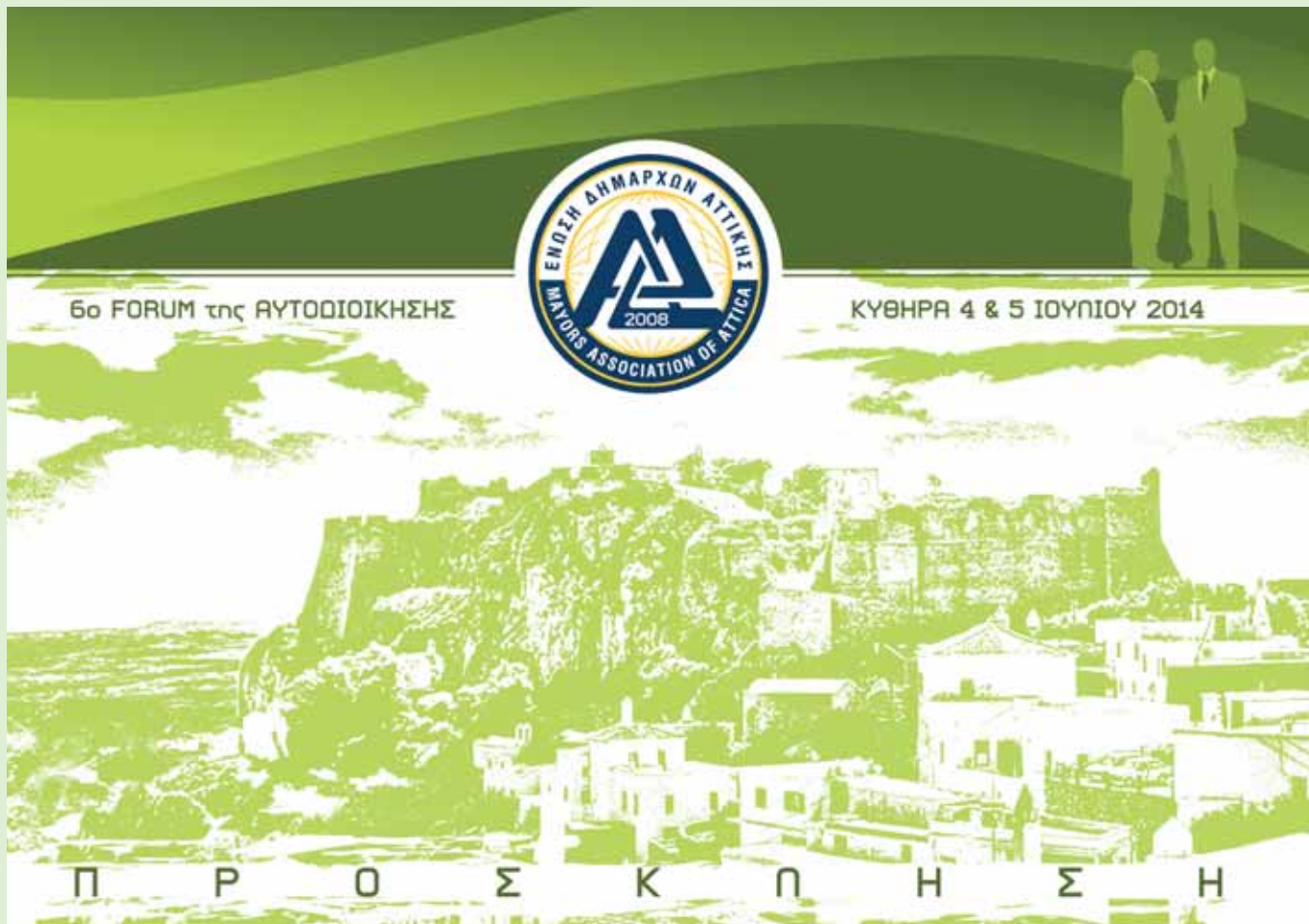
τη κίνηση οχημάτων και, ταυτοχρόνως, ενώ περιορίζεται η στάθμευση, παρ' όλα αυτά η στάθμευση να είναι δυνατή στην απέναντι από την διαπλάτυνση πλευρά. Παράλληλα, η επιλογή των δρόμων έγινε με κριτήριο την προσέγγιση μαθητών στα σχολεία, πρόσβαση στους σταθμούς Μετρό και Προαστιακού Δ. Πλακεντίας και Πεντέλης αντίστοιχα, πρόσβαση-διέλευση από την κεντρική πλατεία και το εμπορικό κέντρο (ποδηλατόδρομος Εθν. Αντιστάσεως) και επικοινωνία με Μελίσσια-Χαλάνδρι, δημιουργώντας έτσι εναλλακτικούς και ασφαλέστερους τρόπους μετακίνησης στην πόλη.

Η μάχη των πόλεων με το αυτοκίνητο και τη ραγδαία δόμηση είναι άنيση. Εάν ο σχεδιασμός γινόταν με γνώμονα την εξυπηρέτηση του αυτοκινήτου ή άλλων παραγόντων, αυτό θα επιδείνωνε το πρόβλημα. Έτσι κρίθηκε προτιμότερο να βελτιωθεί και να εξασφαλιστεί η κίνηση πεζών, παιδιών, μητέρων με καροτσάκια και ποδηλατών, που, έτσι και αλλιώς, είναι οι μεγάλοι αδικημένοι στις σύγχρονες οικιστικές πόλεις.

Φωτογραφικά στιγμιότυπα από τον ετήσιο χορό της Ένωσης Δημάρχων Αττικής

Η ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ
σας προσκαλεί στο 6ο Forum Αυτοδιοίκησης
που θα πραγματοποιηθεί στα Κύθηρα στις 4 & 5 Ιουλίου 2014
με τη συνεργασία της ΠΕΔΑ

Το θέμα που θα συζητηθεί στη διάρκεια των εργασιών του είναι:
Καταπολέμηση της ΑΝΕΡΓΙΑΣ - Η μεγάλη πρόκληση της Αυτοδιοίκησης

Για περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής: Κάλυ Αναγνωστοπούλου τηλ. 210 3646754-6